

Van: [Secretariaat RMN](#)
Aan: ["raadsgriffie@debilt.nl"](#); ["william.van.zanen@houten.nl"](#); ["griffie@lopik.nl"](#); ["griffie@nieuwegein.nl"](#);
["griffie@stichtsevecht.nl"](#); ["griffie.gemeenteraad@utrecht.nl"](#); ["griffie@ijsselstein.nl"](#);
["statengriffie@provincie-utrecht.nl"](#); !Griffie
Cc: [Stolwijk, S \(Sofie\)](#)
Onderwerp: [Verklaring accountant bij jaarrekening 2016 SGL]
Bijlagen: [2017.07.27 Gewaarmerkte jaarrekening 2016 SGL deelnemers.pdf](#)

Geachte griffies van Provinciale Staten en gemeenteraden SGL,

Hierbij ontvangt u de verklaring van de accountant behorende bij de jaarrekening 2016 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. De jaarrekening is eerder al door het algemeen bestuur van het recreatieschap vastgesteld onder voorbehoud van een goedkeurende accountantsverklaring. Nu deze verklaring ontvangen is, is de jaarrekening definitief. We verzoek u dit document ter kennisgeving aan uw Staten of gemeenteraden door te geleiden.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur van SGL

Sofie Stolwijk
Secretaris

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: het dagelijks en algemeen bestuur van Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- ▶ geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2016 als van de activa en passiva van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden op 31 december 2016 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- ▶ zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2016 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het controleprotocol Accountantscontrole jaarrekening 2016 Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

De jaarrekening bestaat uit:

- ▶ de balans per 31 december 2016;
- ▶ het overzicht van baten en lasten over 2016;
- ▶ de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de het algemeen bestuur op 22 juni 2016 en de Regeling Controleprotocol Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) 2016 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Stichtse Groenlanden zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 46.600, waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in de Regeling controleprotocol WNT 2016.

Wij zijn met het algemeen bestuur overeengekomen dat wij aan het algemeen bestuur tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 10.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve of WNT-redenen relevant zijn.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:

- ▶ het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- ▶ het in de bijlage opgenomen overzicht activa en;
- ▶ het in de bijlage opgenomen overzicht leningen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- ▶ met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- ▶ alle informatie bevat die op grond van het BBV is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Wet gemeenschappelijke regelingen en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder verordeningen, zoals opgenomen in het controleprotocol Accountantscontrole jaarrekening 2016 Recreatieschap Stichtse Groenlanden.

In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het algemeen bestuur is als kaderstellend en controlerend orgaan op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen verantwoordelijk voor het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeenschappelijke regeling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 juni 2016, de Regeling Controleprotocol WNT 2016, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- ▶ Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- ▶ Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeenschappelijke regeling.
- ▶ Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- ▶ Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- ▶ Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Utrecht, 19 juli 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.A. Brandhorst MSc RA

1 Conditie

De machtiging om de controleverklaring openbaar te maken wordt gegeven onder de volgende condities:

- ▶ Indien na het verlenen van deze machtiging feiten en omstandigheden bekend worden die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept, is nader overleg met de accountant noodzakelijk.
- ▶ De machtiging heeft betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het ten behoeve van de algemene vergadering uit te brengen verslag, waarin ook de opgemaakte jaarrekening wordt opgenomen.
- ▶ De machtiging heeft ook betrekking op het opnemen van de controleverklaring in het bij het handelsregister te deponeren verslag, mits de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt.
- ▶ De voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening waarin op grond van artikel 2:397 BW vereenvoudigingen zijn aangebracht, dient te zijn ontleend aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening. Een concept van deze voor deponering bij het handelsregister bestemde jaarrekening dient aan ons ter inzage te worden gegeven.
- ▶ De controleverklaring kan ook worden toegevoegd indien de jaarrekening op elektronische wijze, bijvoorbeeld op internet, wordt openbaar gemaakt. Deze jaarrekening dient de volledige jaarrekening te zijn en deze dient goed te zijn afgescheiden van andere gelijktijdig elektronisch openbaar gemaakte informatie.
- ▶ Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is voor het opnemen van de controleverklaring daarbij opnieuw toestemming van de accountant nodig.

2 Toelichting op de condities

2.1 Raad van commissarissen en raad van bestuur

De accountant zendt zijn controleverklaring doorgaans aan de raad van commissarissen en de raad van bestuur. Dit is in overeenstemming met Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) dat in artikel 393 onder meer zegt: "De accountant geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring". "De accountant brengt omtrent zijn onderzoek verslag uit aan de raad van commissarissen en aan het bestuur."

2.2 Algemene vergadering

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan na uitdrukkelijke toestemming van de accountant. In dit kader wordt onder openbaarmaking verstaan het beschikbaar stellen voor het publiek, dan wel aan een zodanige kring van personen dat deze met het publiek gelijk is te stellen. Verspreiding onder aandeelhouders c.q. leden valt ook onder dit begrip openbaar maken, zodat voor het opnemen van de controleverklaring in het verslag dat aan de algemene vergadering wordt uitgebracht machtiging van de accountant nodig is.

2.3 Controleverklaring plus verantwoording

De machtiging heeft betrekking op publicatie in het verslag waarin tevens is opgenomen de jaarrekening waarop de controleverklaring betrekking heeft. Deze conditie stoelt op de beroepsregels die zeggen dat het de accountant verboden is toestemming te geven tot openbaarmaking van zijn verklaring anders dan tezamen met de verantwoording waarop die verklaring betrekking heeft. De accountant zal ook altijd de overige inhoud van het verslag willen zien, omdat het hem niet toegestaan is toestemming tot openbaarmaking van zijn verklaring te verlenen indien door de inhoud van de gezamenlijk openbaar gemaakte stukken een onjuiste indruk omtrent de betekenis van de jaarrekening wordt gewekt.

2.4 Gebeurtenissen tussen datum controleverklaring en algemene vergadering

Aandacht dient geschonken te worden aan het feit dat zich tussen de datum van de controleverklaring en de datum van de algemene vergadering waarin omtrent de vaststelling van de jaarrekening wordt beslist, feiten of omstandigheden kunnen voordoen die van essentiële betekenis zijn voor het beeld dat de jaarrekening oproept. De accountant dient namelijk op grond van COS 560 controlewerkzaamheden te verrichten die er op gericht zijn toereikende controle-informatie te verkrijgen dat alle gebeurtenissen voor de datum van de controleverklaring die aanpassing van of vermelding in de jaarrekening vereisen, zijn gesignaleerd.

Indien de accountant gebeurtenissen ter kennis komen, die van materiële betekenis kunnen zijn voor de jaarrekening, dient de accountant te overwegen of die gebeurtenissen juist zijn verwerkt en toereikend zijn vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Als de accountant tussen de datum van de controleverklaring en de datum dat de jaarrekening openbaar wordt gemaakt, kennis neemt van een feit dat de jaarrekening materieel zou kunnen beïnvloeden, dient de accountant te beoordelen of de jaarrekening moet worden gewijzigd, de kwestie te bespreken met de leiding en te handelen zoals op grond van de omstandigheden noodzakelijk is.

2.5 Handelsregister

De jaarrekening wordt (bij onder titel 9 BW2 vallende rechtspersonen samen met het jaarverslag en de overige gegevens) overgelegd aan de algemene vergadering. De algemene vergadering beslist over de vaststelling van de jaarrekening. Pas na de vaststelling van de jaarrekening door de algemene vergadering is sprake van een vennootschappelijke jaarrekening. Deze jaarrekening zal in de regel in ongewijzigde vorm worden vastgesteld. Aan de vennootschappelijke jaarrekening moet als onderdeel van de overige gegevens de controleverklaring worden toegevoegd. De tekst hiervan is normaal gesproken identiek aan de eerder afgelegde controleverklaring. Het is de vennootschappelijke jaarrekening die samen met het jaarverslag en de overige gegevens bij het handelsregister wordt openbaar gemaakt. Onder de overige gegevens behoort dan te zijn opgenomen de controleverklaring die behoort bij de volledige jaarrekening. Indien de behandeling van de jaarrekening op de algemene vergadering niet tot aanpassing leidt, kan de controleverklaring worden toegevoegd aan de door de algemene vergadering vastgestelde jaarrekening en bij tijdige deponering van het verslag ten kantore van het handelsregister als onderdeel van dit verslag worden openbaar gemaakt.

2.6 Openbaarmaking op andere wijze

De jaarrekening kan ook worden openbaar gemaakt op andere wijze dan door deponering bij het handelsregister. De controleverklaring kan ook dan worden toegevoegd, mits het gaat om openbaarmaking van de volledige jaarrekening. Indien een deel van een jaarrekening dan wel een verkorte jaarrekening openbaar wordt gemaakt, is het niet toegestaan dat daarbij enigerlei door de accountant gegeven mededeling wordt openbaar gemaakt, tenzij:

- a. hij tot het oordeel is gekomen dat in de gegeven omstandigheden het desbetreffende stuk toereikend is; of
- b. op grond van wettelijke voorschriften met openbaarmaking van het desbetreffende stuk kan worden volstaan.

Indien niet de volledige jaarrekening wordt openbaar gemaakt, is nader overleg met de accountant noodzakelijk. Bij het opnemen van de jaarrekening en de controleverklaring op internet dient gewaarborgd te worden dat de jaarrekening goed is afgescheiden van andere informatie op de internetsite. De scheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarrekening in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarrekening verlaat.

2.7 Opnemen in een ander stuk

Indien de reeds openbaar gemaakte jaarrekening wordt opgenomen in een ander stuk dat zal worden openbaar gemaakt, is sprake van een nieuwe openbaarmaking en is opnieuw toestemming van de accountant nodig. Een voorbeeld van deze situatie is de publicatie van een emissieprospectus met daarin opgenomen de jaarrekening, nadat dezelfde jaarrekening tezamen met de andere jaarstukken is gedeponeerd bij het handelsregister. Voor elke nieuwe openbaarmaking is dus opnieuw toestemming van de accountant nodig.

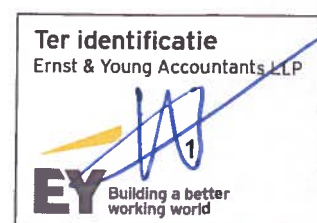
2.8 Gebeurtenissen na de algemene vergadering

Indien na de vaststelling van de jaarrekening feiten en omstandigheden bekend zijn geworden waardoor de jaarrekening niet langer het wettelijk vereiste inzicht geeft, moet niettemin de bij de vastgestelde jaarrekening afgegeven controleverklaring worden gehandhaafd, evenals de bij het handelsregister neergelegde controleverklaring. In dat geval dient de rechtspersoon over deze feiten en omstandigheden een mededeling bij het handelsregister te deponeren, voorzien van een controleverklaring. Ook in deze situatie is nader overleg met de accountant noodzakelijk.

**Jaarverslag en
jaarrekening 2016**

**Recreatieschap
Stichtse Groenlanden**

Versie 18 juli 2017

VOORWOORD

Voor u ligt het jaarverslag en jaarrekening 2016 van het Recreatieschap Stichtse Groenlanden. Het eerste deel is het jaarverslag.

In het jaarverslag wordt ingegaan op de programmaverantwoording en wordt in het kort een toelichting gegeven op de producten. Tenslotte komen daarin de verplicht voorgeschreven paragrafen aan de orde.

Het tweede deel is de jaarrekening.

Dit begint met de presentatie van en toelichting op de balans. Daarna wordt het overzicht van baten en lasten weergegeven, waarvan vervolgens de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting 2016 worden toegelicht. Dit deel sluit af met de verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens.

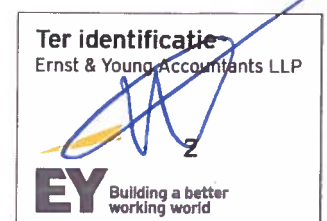
In de bijlagen zijn een aantal meer gedetailleerde overzichten van financiële aard opgenomen.

Opgemaakt door het dagelijks bestuur bij besluit van 29 maart 2017 en vastgesteld in de openbare vergadering van het algemeen bestuur van 22 juni 2017.

Namens het dagelijks bestuur,

Dhr. H.J.C. Geerdes, voorzitter.

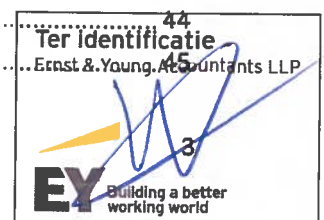
Mevr. Ir. A. Roessen, secretaris

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	2
INHOUDSOPGAVE	3
JAARVERSLAG	5
Programmaverantwoording 2016	5
Inleiding	5
Algemene terugblik 2016	5
Wat heeft het gekost?	8
Dekkingsmiddelen	9
Productenverantwoording 2016	10
Algemeen	10
Grutto, Reiger en Koekoek	10
Laagraven en Heemstede	10
De Leijen	10
Maarsseveense Plassen	11
Nedereindse Plas	11
Noorderpark (inclusief Ruigenhoek)	11
Oortjespad	12
Strijkviertel	12
't Waal, Heulsewaard en Salmsteke	12
Terreinen van derden	13
Fiets- en wandelpaden, ruiterroutes	13
Bestuur en organisatie	13
Utrecht-West: Wielrevelt, Hampoort en Hollandse IJssel	14
Handhaving en toezicht	14
Paragrafen 2016	15
Investerings	15
Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	16
Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen	17
Financieringsparagraaf 2016	19
Paragraaf bedrijfsvoering	19
Paragraaf verbonden partijen	19
Paragraaf Lokale heffingen	20
Paragraaf grondbeleid	20
JAARREKENING	21
Balans per 31 december 2016	21
Toelichting op de balans per 31 december 2016	25
Financiële positie	34
Staat van lasten en baten	36
Toelichting op de exploitatie	38
Verbonden partijen	44
Wet Normering topinkomens (W.N.T.)	45

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	45
Leden, plaatsvervangende leden en secretaris van de plassenraad	45
BIJLAGEN	47
Bijlage: Overzicht activa	47
Bijlage: Overzicht leningen	47

JAARVERSLAG

Programmaverantwoording 2016

Inleiding

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft tot taak om de inwoners van de stadsregio Utrecht een gevarieerd en goed beheerd aanbod aan recreatievoorzieningen in de openlucht te bieden dat aansluit op de actuele kwantitatieve en kwalitatieve vraag. Ook in 2016 is dat de leidraad voor de werkzaamheden geweest. Het recreatieschap speelt een belangrijke rol bij beheer en ontwikkeling van voorzieningen. De voorzieningen moeten worden aangelegd en beheerd tegen voor de gemeenschap aanvaardbare kosten. Daarom wordt reeds geruime tijd ingezet op het aantrekken van meer private financiering tegelijk met het realiseren van nieuwe, eigentijdse recreatieconcepten. Zo snijdt het mes aan twee kanten.

Het jaar 2016 is het tweede jaar van de budgetperiode. In het verleden is afgesproken om te werken met vierjarige budgetperiodes, om zowel de deelnemers als het bestuur van het recreatieschap en de uitvoeringsorganisatie voor vier jaar zekerheid te geven over inkomsten en uitgaven.

In het begin van de budgetperiode 2015-2018 zijn uitgangspunten afgesproken, met name over de deelnemersbijdragen. Afgesproken werd dat de deelnemersbijdrage gelijke tred zou houden met de CPB-prijsindex. In 2016 heeft het algemeen bestuur echter afgeweken van dit uitgangspunt, en de deelnemersbijdrage niet geïndexeerd. Ook in de begrotingen voor 2013 en 2014 was geen indexering van de deelnemersbijdrage toegepast, nadat in 2011 reeds een structurele verlaging van de deelnemersbijdrage van 5% was doorgevoerd.

De "netto" uitgaven van het recreatieschap bedragen over 2016 na aftrek vrijval reserves en subsidies, de transparantie BTW en lasten terreinen derden € 3.194.400. Deze uitgaven worden deels gedekt uit inkomsten uit exploitatie van schapseigendommen. De inkomsten betreffen het saldo na resultaatbestemming (entreegeld, huren, erfpacht, evenementen en overige baten), totaal € 934.600. Dit is 30% van de netto uitgaven. De deelnemersbijdragen bedragen € 2.479.500. Het jaar 2016 is afgesloten met een batig saldo van € 219.700. Dit is vooral het gevolg van hogere doorbelasting personeel van Recreatie Midden Nederland, vertraging uitvoering investeringen en beperking op onderhoud eigen terrein.

Algemene terugblik 2016

Kerntaak: beheer, in balans met ontwikkeling

Het recreatieschap beheert recreatievoorzieningen. Onder beheer verstaan we: het dagelijks beheer zoals maaien, snoeien, schoonmaken, zwerfvuil ruimen, strand egaliseren, toiletgebouw plaatsen en weer weghalen voor de winter etc., maar ook het houden van publiekstoezicht en zorgen voor groot onderhoud of vervanging als dat nodig is: nieuwe planken in een steiger, nieuwe verharding op parkeerplaats of fietspad, oevers en beplanting herstellen etc. De producten waarvoor het schap staat, de recreatieterreinen en routestructuren, zijn onderhouden op het niveau van een 'zesje', dat wil zeggen sober maar veilig, schoon en heel.

Vervangingsinvesteringen

De op de eigendommen van het schap aangebrachte infrastructuur en de gerealiseerde (recreatieve) voorzieningen worden na afloop van hun technische levensduur, waar van toepassing, vervangen. Ook het voor de uitvoering van de taken van het schap benodigde materieel wordt na afloop van de technische levensduur, indien nodig, vervangen. In 2016 is € 1020.000 geïnvesteerd, waarvan € 158.000 onderzoek routepunten 't Waal en Salmsteke. Nieuwe investeringen in wandelroutenetwerken voor € 110.000. Bij de Maarsseveense Plassen is voor € 380.000 vervangen. Gaat met name om vervanging van twee toiletgebouwen en Velin afvalbakken. Op het terrein Oortjespad is € 50.000 besteed aan speeltoestellen en peuterbad. Bij het terrein behorende plas Eend is voor € 220.000 besteed aan vervanging dekdelen steiger. De overige investeringen betreffen kleinere investeringen op verschillende terreinen.

Bij het uitvoeren van beheer en het zijn van huisbaas hoort, als goed rentmeester van voorzieningen, ook (door)ontwikkeling. Zo werd in 2016 onder meer:

- Uitwerking gegeven aan de onderwerpen in het ontwikkelplan, waaronder de doorontwikkeling van de Maarsseveense Plassen, verkenning ontwikkelmogelijkheden voor Salmsteke en knooppunt 't Waal, afspraken voor een golfconcept in Ruigenhoek en de herziening van het recreatieconcept De Leijen,
- Een inschrijfprocedure gestart voor een recreatieconcept voor Cattenbroek;
- Realisatie van wandelknooppuntennetwerk onderdeel B (Vechtstreek, Noorderpark en Vianen) en knooppuntennetwerk onderdeel C (Amelisweerd en Kromme Rijnstreek) is ter hand genomen.

In de praktijk is het af en toe mogelijk om voor investeringen in nieuwe voorzieningen externe cofinanciering te vinden, veelal via AVP-subsidie. Het is veel lastiger om voor structureel beheer externe financiële ondersteuning te vinden. Soms lukt het om via de AVP-systematiek een bijdrage te vragen voor het beheer in de beginjaren. Voor structurele bijdragen aan beheer is het van groot belang om commerciële partijen te interesseren. Zij bieden enerzijds nieuwe eigentijdse recreatievoorzieningen (teleskibaan, waveride, pitch&putt, horeca, outdooractiviteiten, wellness) en brengen anderzijds structurele inkomsten in, waaruit het beheer van de voorziening kan worden gedekt.

Voortgaan op koers om inkomstenkansen te benutten

Het recreatieschap heeft de afgelopen jaren stevig ingezet op het aantrekken van private initiatieven voor recreatieve voorzieningen. Dit heeft een tweeledig doel: het verruimen en actualiseren van het aanbod, en het vinden van private bijdragen zodat er minder beroep hoeft te worden gedaan op publieke deelnemersbijdragen.

In 2016 is het aandeel reguliere opbrengsten van eigendommen met 4% gestegen ten opzichte van 2015. Dat is een goede lijn. Met name op het gebied van evenementen waren de opbrengsten meer dan begroot (ca 37%). Door de vertragingen rondom de oefengolfbaan Ruigenhoek zijn de erfpacht opbrengsten achtergebleven (6%).

Opbrengsten eigendommen	Rekening 2011	Rekening 2012	Rekening 2013	Rekening 2014	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Strandbad Maarsseveense Plassen	128.500	270.400	269.500	184.300	256.700	272.300	260.100
Verhuur en erfpacht terreinen	287.200	336.800	350.200	364.500	405.100	417.100	409.100
Terreinverhuur evenementen	129.000	90.300	90.200	113.500	104.000	90.000	134.600
Verkopen (wvl.materieel)	63.200	11.500	16.700	10.300	2.200	2.000	0
Overige	24.600	11.600	11.300	12.400	6.000	3.000	2.800
Totaal	632.500	720.600	737.900	685.000	774.000	784.400	806.600

Weersafhankelijke inkomsten

In 2016 kwamen er ruim 83.000 bezoekers naar het strandbad Maarsseveense Plassen, 4% boven de begroting. De inkomsten uit entreegelden bleven enigszins achter, vanwege hoger abonnementsgebruik en minder 'gewone' toegangskaartjes. Deze post is en blijft weersafhankelijk, en daarmee onzeker. Inzet is om de inkomsten in zijn algemeenheid minder weersgevoelig te maken, door verbreding en uitbreiding van voorzieningen. In 2016 zijn de entreprijzen voor het strandbad Maarsseveense plassen niet aangepast. In 2017 zal dit wel gebeuren.

Inzet op nieuwe recreatievoorzieningen en hogere inkomsten

De vaste inkomsten uit verhuur en (erf)pacht vertonen een stijging van meer dan 6% ten opzichte van 2015. Ook voor de komende jaren wordt blijvend ingezet op, daar waar mogelijk, genereren van geld uit de markt. Daarbij blijft als basisprincipe gelden: het moet gaan om verbreding en variatie van het aanbod, nieuwe voorzieningen, nieuwe recreatie. Het recreatieschap zoekt naar verhuringen 'om de recreatiewaarde', en niet 'om het geld'.

Ontwikkelplan

Eind 2014 heeft het algemeen bestuur het Ontwikkelplan vastgesteld. In het Ontwikkelplan wordt een investeringsprogramma gepresenteerd om te zorgen voor enerzijds nieuwe en eigentijdse recreatiemogelijkheden en anderzijds een beter financiële draagkracht per terrein. In 2015 is een start gemaakt met projecten waarbij deze lijn kansrijk wordt geacht, zoals Salmsteke en Maarsseveense plassen. Voor het Ontwikkelplan is in totaal € 855.000 beschikbaar.

Evenementen

De opbrengsten uit evenementen bedroegen over 2016 € 259.900 inclusief € 19.700 voor terreinen derden. Exclusief terreinen derden is dat 28% hoger dan de raming van € 90.000. Ten opzichte van 2015 zijn opbrengsten echter met bijna € 11.000 ofwel 10,5% gestegen. De evenementen zijn in 2016 over het algemeen goed verlopen. Over de hele lijn was de organisatie goed, de opkomst goed, waren de reacties positief en waren de inkomsten volgens verwachting. Een greep uit het aanbod: wedstrijd parachutespringen, kermis en Harley-Davidsondagen, Soenda op Ruigenhoek en Lief op Strijkviertel. En daarnaast vele kleinere sportieve, muzikale of culturele activiteiten die zorgen voor een goede aanvulling op de recreatievoorzieningen.

Recreatie om de Stad: investeringen soberder, afspraken voor beheer en ontwikkeling

In 2015 is een stap gezet voor aankoop van de RodS-gronden Hampoort, Heemstede-noord en De Rivier. Besloten is Hampoort en Heemstede-noord in eigendom over te nemen van de provincie. Voor De Rivier is het voorstel voor overdracht onderdeel van een grotere afspraak. In 2016 is de overdracht nog niet afgerond. Zowel voor Hampoort als Heemstede-noord zijn de gesprekken voor doorontwikkeling van de geplande recreatieontwikkeling met de eerder geselecteerde ondernemers beëindigd.

Wat heeft het gekost?

Onderstaand een verkorte versie van het overzicht van baten en lasten. Over het jaar 2016 is er sprake van een positief resultaat van € 219.661.

Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2016	Begr.wijz. 2016	Rekening 2016
Salarissen, personeelskosten en diensten derden	€ 1.380.831	€ 1.446.600	€ 2.101.200	€ 2.033.037
Afschrijving en rente	€ 905.170	€ 962.000	€ 962.000	€ 951.551
Onderhoud kapitaalgoederen	€ 1.157.370	€ 1.189.400	€ 1.189.400	€ 1.176.904
Overige kosten	€ 765.068	€ 860.800	€ 206.199	€ 271.898
Totaal lasten	€ 4.208.438	€ 4.458.800	€ 4.458.800	€ 4.433.390
Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2016		Rekening 2016
Opbrengsten eigendommen	€ 773.877	€ 784.400	€ 784.400	€ 806.595
Overige inkomsten	€ 823.592	€ 248.900	€ 248.900	€ 383.325
Doorschuij BTW	€ 375.369	€ 426.200	€ 426.200	€ 428.811
Deelnemersbijdragen	€ 2.482.328	€ 2.482.400	€ 2.482.400	€ 2.479.502
Totaal baten	€ 4.455.166	€ 3.941.900	€ 3.941.900	€ 4.098.233
Resultaat voor bestemming	€ 246.728	€ -516.900	€ -516.900	€ -335.157
Mutaties reserves/subsidies	€ 71.587	€ 504.600	€ 504.600	€ 554.818
Batig / nadelig exploitatiesaldo	€ 318.315	€ -12.300	€ -12.300	€ 219.661

Dekkingsmiddelen

Verdeling nadelig saldo per programma en totaal (exclusief de doorschuif BTW).

Omschrijving	Totaal bijdrage conform begroting 2016	Definitief inwoner- aantal per 1-1-2014	Definitieve bijdrage 2015 op basis van inwoneraantal 1-1-2014
Inwonerbijdrage			€ 3,37
Gem. Utrecht	€ 847.053	34,1%	€ 847.053
Provincie Utrecht	€ 764.358	30,8%	€ 764.358
Gem. Nieuwegein	€ 205.226	61.038	€ 205.708
Gem. Stichtse Vecht	€ 135.194	40.475	€ 136.407
Gem. Woerden	€ 169.674	50.577	€ 170.453
Gem. Houten	€ 163.213	48.421	€ 163.187
Gem. IJsselstein	€ 115.441	34.275	€ 115.512
Gem. Lopik	€ 47.155	13.999	€ 47.179
Gem. De Bilt **	€ 32.185	9.635	€ 32.471
Totalen	€ 2.479.500	258.420	€ 2.482.328

Bijdrage gemeente Utrecht

In 2014 zijn nieuwe afspraken met de gemeente Utrecht gemaakt over de deelnemersbijdrage. De bijdrage van de gemeente Utrecht is per 2014 structureel met € 100.000 verhoogd. De tot en met 2013 apart voor de RodS gelabelde jaarlijkse bijdrage van de gemeente (€ 204.000) is komen te vervallen. Een en ander is vastgelegd in de eerste begrotingswijziging 2015. De herziening van de bijdrage van de gemeente Utrecht heeft gevolgen gehad voor de vaste percentages die de gemeente Utrecht en de provincie Utrecht als deelnemersbijdrage kennen. Deze percentages zijn bepaald op basis van absolute deelnemersbijdragen voor gemeente en provincie uit de vastgestelde begroting 2014. De daarbij berekende percentages zijn in afwijking van de GR, in eerste instantie bepaald op respectievelijk (afgerond) 34,2% en 30,9%.

Deelnemersbijdrage niet-geïndexeerd

De overige gemeenten dragen bij op basis van het aantal inwoners op 1-1-2014. Afgesproken was om de deelnemersbijdrage niet te indexeren, zodat de bijdrage per inwoner net als in 2015 € 3,37 bedraagt.

Productenverantwoording 2016

Algemeen

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden beslaat het groengebied rondom de stad Utrecht en delen van het open weidegebied ten westen van de stad. Naast terreinen heeft het recreatieschap ook vele kilometers aan fiets-, ruiters- en wandelpaden in beheer. De recreatiedruk in dit dichtbevolkte gebied is hoog en recreatievoorzieningen moeten goed worden ingepast en afgestemd met de andere ontwikkelingen in de regio. Om de voorzieningen in financieel opzicht duurzaam te kunnen blijven beheren, wordt ingezet op enerzijds verhoging van de eigen inkomsten en anderzijds besparing op beheer door gunstige aanbesteding van beeldbestekken. Verhoging van de eigen inkomsten volgt uit evenementen en huur of erfpacht. Per product/terrein wordt een invulling gezocht voor recreatieve ontwikkeling die past bij het terrein en tegemoet komt aan de vraag uit de omgeving. In het Ontwikkelplan dat het algemeen bestuur eind 2014 heeft vastgesteld is hiervoor een strategie opgesteld en een investeringsprogramma gemaakt.

Grutto, Reiger en Koekoek

Gebruik en beheer van deze terreinen vond op de gebruikelijke, sobere, manier plaats. Eind 2015 is besloten de terreinen Reiger en Koekoek, vanwege hun zeer beperkte regionale recreatiewaarde, af te stoten. Dat heeft in 2016 zijn beslag gekregen.

Laagraven en Heemstede

Laagraven

De recreatieplassen Laagraven zijn sinds 2009 in erfpacht uitgegeven aan een ondernemer die er een breed recreatief concept exploiteert: strandbad, teleskibaan, wave-rider, sportieve arrangementen en horeca. Door deze invulling is een goed recreatief concept tot stand gebracht dat vele bezoekers pleziert, nieuwe doelgroepen bedient en per saldo inkomsten oplevert.

Heemstede-noord

Ten zuiden van de Houtenseweg ligt een perceel van ca. 20 ha. waarvan in het verleden is afgesproken dat het terrein wordt overgedragen aan het recreatieschap voor recreatieve invulling. In 2015 heeft een taxatie van de grond plaatsgevonden, werden voorbereidingen getroffen voor de aankoop van het terrein en heeft het bestuur besloten onder de gestelde voorwaarden het terrein van de provincie in eigendom over te nemen. De gesprekken met de destijds geselecteerde ondernemer zijn beëindigd. Er moet weer een nieuwe procedure gestart worden om een ondernemer aan te trekken.

Golfbaan

De Stichting Golf Nieuwegein heeft een terrein van ca 26 ha in erfpacht van het recreatieschap. Over het terrein loopt een openbaar toegankelijk wandelpad. De Stichting heeft liquiditeitsproblemen en heeft hierover afspraken gemaakt met betrokken partijen, waaronder de bank. Het recreatieschap heeft de Stichting uitstel van betaling gegeven voor het voldoen van de canon 2016.

Voor fietspad Heemstede is een investering van € 70.000 in de begroting 2016 opgenomen. Realisatie zal naar verwachting in 2017 plaatsvinden.

Door een te losse constructie van de ondergrond van het fietspad langs de golfbaan is het pad overwoekerd door gras. Het fietspad is opnieuw aangelegd. In 2016 is het fietspad over de Plofsluis gerealiseerd, daardoor komt het fietspad Heemstede uit zijn isolement.

De Leijen

Met het oog op de wens tot renoveren van De Leijen is in 2013 een open inschrijving doorlopen. De 'winnende' ondernemer wil De Leijen aanvullen met kleinschalige horeca, speelvoorzieningen en kinderactiviteiten. In 2014 kwam de ontwikkeling stil te liggen doordat het vaststellen van het bestemmingsplan werd vertraagd. Wel is alvast, met toestemming van de subsidieverstrekker, de ondergrondse infrastructuur aangepast met oog op de voorgenomen ontwikkeling. In 2015 is het bestemmingsplan vastgesteld en zijn de gesprekken met de geselecteerde ondernemer hervat. Daarbij bleek dat de ondernemer zijn investeringsgeld elders heeft ingezet, en geen middelen meer beschikbaar heeft voor investeren in De Leijen. In 2016 is hiervoor geen nieuwe ondernemer gevonden.

Maarsseveense Plassen

De bedrijvigheid bij de Maarsseveense Plassen zorgt bij elkaar voor ca € 150.000 inkomsten uit erfpacht en verhuur per jaar. De jaarlijkse activiteiten zijn goed verlopen. De kermis in het voorjaar, Ultrasonic, de Harley-Davidson-dagen en enkele kleinere evenementen verliepen gemoedelijk en gezellig. Alle inzet voor verhuringen, erfpacht, evenementen kennen ook hier een tweeledig doel: nieuwe (eigentijdse) recreatieve voorzieningen die tevens inkomsten opleveren om daarmee het beheer te kunnen dragen.

In het Ontwikkelplan is een investeringsimpuls opgenomen van € 250.000 voor het ontwikkelen van het Zuidplein. Dat gebeurt in samenwerking met de huidige ondernemers. In 2015 is een ontwerp opgesteld voor het opknappen van het Zuidplein. Uit de kostenraming bleek dat het ontwerp het beschikbare budget flink overstijgt. DB heeft besloten tot een extra bijdrage van € 200.000,- uit het resultaat van 2015.

In 2016 is overleg gevoerd met de gemeente en omwonenden over de bestemmingsplanwijziging Maarsseveense Plassen. Na de vaststelling van het bestemmingsplan kan, als het bestemmingsplan dit toelaat, gezocht worden naar een ondernemer die de recreatieve ruimte die het bestemmingsplan biedt, wil benutten.

In 2016 is de raming van 80.000 betalende strandbadbezoekers met 4% overschreden; in totaal bezochten 83.300 betalende bezoekers het strandbad. Dit betreft zowel het geklede alsook het naturistendeel. Daarnaast zijn in het buitengebied het hele jaar rond nog eens minstens 100.000 bezoekers ontvangen. Deze aantallen staan los van het bezoek aan (de eerder genoemde) evenementen, SpaSreen, Outdoor Inn, de duikers, de verenigingen en andere pachters.

Nedereindse Plas

Voor de sanering van de Nedereindse Plas is door de gemeente Utrecht een saneringsplan opgesteld dat voorziet in het isoleren en stabiliseren van de stortfronten die zich in beide plassen bevinden. De saneringswerkzaamheden zouden worden uitgevoerd met zand en met klei. Het saneringswerk is in 2007 gestart in de westelijke plas. Omdat de aannemer er niet in slaagde de saneringsconstructie aan te brengen is er voor gekozen de aan te brengen kleilaag te vervangen door een folieconstructie. De waterbodem is niet gesaneerd. Door een langdurig juridisch geschil over de folieconstructie heeft het tot 2016 geduurd voordat de aannemer de folieconstructie heeft afgemaakt. Eind 2016 is de sanering van de westelijke plas afgerond. In het najaar is Royal Haskoning DHV gestart met een adviesrapport over de sanering van de oostelijke plas. Hierin worden verschillende scenario's behandeld inclusief niet saneren. In de loop van 2017 zal de gemeente een besluit nemen over de gewenste saneringsvariant.

Noorderpark (inclusief Ruigenhoek)

Het terrein Ruigenhoek is sinds 2009 gefaseerd in gebruik genomen en omvat inmiddels, naast vele wandel- en fietspaden, een skate- en skeelkerbaan, BMX parcours, voetbalveld, speel- en zitelementen en hondenloopgebied. Naast de publieke voorzieningen is er een commercieel geëxploiteerde forelvisvijver met kleinschalige publieke horeca en een publieke toiletvoorziening. Met een bijdrage van de gemeente Utrecht om (naar aanleiding van de start van de Tour de France) fietsen te stimuleren, is de eerder aangelegde skatebaan en het crossparcours verbeterd en omgebouwd tot een skate- en skeelkerbaan met obstakels, en een BMX-parcours. Met de wielervereniging worden afspraken gemaakt over beheer, onderhoud, toezicht en gebruik. In 2014 is een ondererfpachtsovereenkomst vastgelegd met een golfondernemer over een golftrainingscentrum met horecagebouw nabij de parkeerplaats. In 2015 is met de provincie overlegd hoe het recreatieconcept ingepast kan worden in de PRS. In 2016 heeft de ondernemer het concept-bestemmingsplan ingediend. Vervolgens is het plan verder aangevuld met nadere gegevens en kan het plan naar verwachting in het voorjaar van 2017 in procedure worden genomen. Als de procedure voorspoedig verloopt kan in 2018 met de aanleg gestart worden.

Oortjespad

Zoals de afgelopen jaren is ook in 2016 de vaste beheerder op de kinderboerderij aangevuld met flexibele krachten. Er werden leuke publieksactiviteiten georganiseerd, zoals een vrolijke en speelse paas-activiteiten-bijeenkomst op Eerste Paasdag en een Halloween-griezelfeest.

In 2016 is de grote steiger in Plas Eend vervangen, in totaal heeft dit € 220.500 gekost. De nieuwe steiger is uitgevoerd in kunststof met betonnen palen en kent daardoor een langere levensduur en minimale kosten van onderhoud.

Voor Oortjespad is een toekomstplan ontwikkeld: Oortjespad-plus, om samen met de erfpachter van Kameryck het beheer integraal te regelen en het voorzieningenaanbod uit te breiden. Inzet is dat de erfpachter ook het beheer van de kinderboerderij overneemt en het huidige bezoekerscentrum ombouwt tot een pannenkoekenrestaurant. Door het uitgeven van het terrein in erfpacht, het verkopen van de gebouwen, het overdragen van het beheer en door extra inkomsten uit nieuwe voorzieningen, kan het recreatieschap een forse bezuiniging inboeken bij het tegelijkertijd vergroten van het recreatieaanbod. Daarvoor is planologische ruimte in het bestemmingsplan nodig. Een eerdere versie van het bestemmingsplan werd in 2014 door de Raad van State gedeeltelijk vernietigd. Vervolgens is, wederom gezamenlijk tussen recreatieschap en Kameryck, initiatief genomen voor reparatie van het bestemmingsplan Oortjespad. In december 2015 heeft de gemeenteraad van Woerden het nieuwe bestemmingsplan vastgesteld. Hiertegen is beroep ingediend. Naar verwachting doet de Raad van State in april 2017 uitspraak.

Eind 2014 heeft het bestuur besloten om in de meerjarenbegroting maximaal € 80.000 als jaarlijkse publieke nettolasten (na aftrek van extra inkomsten uit nieuwe erfpacht) op te nemen als publieke bijdrage aan de exploitatie van Oortjespad-plus. Dit gaat in op het moment van overdracht van beheer (erfpacht) aan de ondernemer. Tot die tijd blijft de huidige bijdrage in de begroting staan. Omdat de uitbreiding van Kameryck nog niet is gerealiseerd, is ook de verhoging van de door Kameryck verschuldigde erfpachtcanon nog niet doorgevoerd.

Strijkviertel

Het bestuur had eind 2015 met de gemeente Utrecht afgesproken om Strijkviertel te ontwikkelen tot een bovenregionaal recreatieconcept dat past op de gronden van het recreatieschap. In de loop van het verslagjaar bleek dat de gemeente voor het oostelijke deel van het gebied voor een andere invulling heeft gekozen, zodat de ambitie is teruggebracht tot een horeca-plus voorziening in het noorden van de plas. Daarmee zal minder budget zijn gemoeid dan de aanvankelijk gereserveerde budgetten van in totaal 300.000 euro. Op Strijkviertel in het jaarlijkse festival LIEF in 2016 goed verlopen.

In 2015 is gestart met de voorbereiding voor de grootschalige vernieuwing van beschoeiingen rond de plas voor een totaal bedrag van € 400.000. Gewerkt gaat worden met een duurzame manier van oeverbescherming die rekening houdt met de saneringsachtergrond van het terrein. Ook worden enkele vissteigers aangelegd.

In 2016 is het project niet uitgevoerd omdat de omgevingsvergunning niet verleend kon worden. Inmiddels is er een oplossing gevonden waardoor de vergunning wel verleend kan worden. In 2017 is de uitvoering voorzien.

't Waal, Heulsewaard en Salmsteke

't Waal

Dit terrein bestaat uit verschillende deelgebieden: Boomgaard, 't Waal West en –Oost, Honswijkerplas en Waalse Bos (verpacht aan SBB). Voor het hele gebied is in 2016 in samenspraak met belanghebbenden gezocht naar een passend recreatieconcept. Het proces op weg naar een Recreatief Knooppunt wordt in 2017/2018 verder uitgewerkt.

Op het zuidelijk deel van het terrein is de laatste fase van de ontzanding afgerond. Deze ontzanding startte in 2004 en heeft het recreatieschap, naast een met zwemplas en voorzieningen ingericht terrein (Honswijkerplas), ook een zandopbrengst opgeleverd. Daarvan kan de komende jaren het beheer worden betaald. In 2015 zijn afspraken vastgelegd over de volgende fase van inrichting tot een strand met natuurlijke oevers, wandelpaden, toegankelijke oevers en een wandelronde rond de plas.

Ook deze fase, waarbij sprake is van grondaanvulling; resulteert naast een verbetering van de inrichting in een grondopbrengst.

Salmsteke

In 2016 zijn met RWS, waterschap, gemeente, provincie en SBB integrale bestuurlijke afspraken gemaakt over een routeboekje op weg naar een brede aanpak van waterberging, dijkverbetering, natuurontwikkeling en nieuwe recreatie (o.a. veilig zwemmen en een recreatieve voorziening zoals horeca). Deze brede afspraken worden in onderlinge samenhang tussen de partners in tijd uitgezet. 2017 staat in het teken van afronding van de haalbaarheidsfase en vormgeven van de samenwerking en planning voor realisatie. De uitwerking en afstemming vraagt veel voorinvesteringen (t/m afronding haalbaarheid in 2017 uit het Ontwikkelplan te dekken). Het terrein is in 2016 op de gebruikelijke wijze beheerd.

Terreinen van derden

Het recreatieschap heeft enkele terreinen van derden in beheer. Activiteiten die op die terreinen plaatsvinden worden separaat met de betrokken opdrachtgever verrekend. Voor het recreatieschap betekenen deze terreinen een aanvulling op een brede regionale recreatieve invulling. De terreinen zijn kostenneutraal in de begroting opgenomen. Het gaat om de volgende terreinen:

Middelwaard is in eigendom van de provincie Utrecht en beheer wordt in opdracht van de provincie gedaan. In 2016 is het recreatieseizoen 'gewoon' verlopen.

De Haarrijnse plas is eigendom van de gemeente Utrecht. In opdracht en op kosten van de gemeente wordt publiektoezicht en beheer gevoerd. 2016 kende geen bijzonderheden.

De plas Cattenbroek te Woerden is een zwemplas waarvoor in opdracht van de gemeente Woerden beheer en (zwem-)toezicht wordt uitgevoerd. De gemeente overweegt de plas bij het recreatieschap in te brengen. Het algemeen bestuur hiervoor voorwaarden geformuleerd: het terrein dient minimaal kostenneutraal te kunnen worden beheerd, het bestemmingsplan is rond en er is een ondernemer gecontracteerd. Het bestemmingsplan is begin 2015 vastgesteld, eind 2015 is ook de evenementenregeling in het bestemmingsplan vastgesteld. In 2016 zijn gesprekken met de geselecteerde ondernemer gestart.

Fiets- en wandelpaden, ruiterroutes

Route-gebonden recreatie (wandelen, fietsen, varen) maakt meer dan 50% van de recreatie-activiteiten uit en wordt in de praktijk steeds meer een jaarrond activiteit. In 2014 is door provincie Utrecht en Recreatie Midden-Nederland een verkenning uitgevoerd naar een regionaal Routebureau voor een goede organisatie van en rondom de routenetwerken. In 2015/2016 is door de provincie verdere uitwerking gegeven aan deze verkenning door het aanwijzen van een kwartiermaker. In het Ontwikkelplan is een bijdrage (PM) gereserveerd voor de volgende fase van het wandelroute-netwerk in Noorderpark, Vechtstreek en Vianen (onderdeel B) en Kromme Rijnstreek (onderdeel C). In 2016 is een start gemaakt met de realisatie van onderdeel B en is de verkenning voor de ontwikkeling van een knooppuntennetwerk onderdeel C uitgevoerd.

Bestuur en organisatie

Het recreatieschap wordt bestuurd door een dagelijks en een algemeen bestuur. Sinds 2014 werkt het dagelijks bestuur aan de hand van een nieuwe bestuursstijl. Met de nieuwe bestuursstijl wordt een betere voorbereiding van de vergaderingen bereikt, en een betere kaderstelling voor de financiële en beleidslijnen. De leden van het dagelijks bestuur zijn allen betrokken bij regionale activiteiten en treden binnen hun gemeente als ambassadeur van het recreatieschap op.

In 2016 is de verkenning gestart naar toetreding van De Ronde Venen tot het recreatieschap. In 2017 is een procesmanager met nader onderzoek gestart over condities welke toetreding mogelijk moet maken.

In de afgelopen jaren hebben de gemeenten Montfoort, Oudewater en Vianen kennis gemaakt met regionale samenwerking in het recreatieschap. Dat heeft niet geleid tot toetreden van deze

gemeenten. Het recreatieschap staat open voor kennismaking met aspirant-leden en heeft een regeling voor aspirant-lidmaatschap vastgesteld.

Utrecht-West: Wielrevelt, Hampoort en Hollandse IJssel

Het landinrichtingsplan Utrecht-West bestaat uit verschillende delen. Het recreatieschap beheert de nieuwe fietspaden door Wielrevelt en het Parkbos in Haarzuilens. Het gebied Hampoort wordt sinds 2015 door ons beheerd, maar is nog niet in eigendom aan het recreatieschap overgedragen. Naar verwachting wordt dit in 2017 verkregen.

Lopende gesprekken met een geselecteerde ondernemer zijn in 2016 beëindigd vanwege verschil in inzicht in pachtprijs en recreatieve invulling. Voor het deelgebied Hampoort moet een nieuwe procedure gestart worden voor het aantrekken van een nieuwe ondernemer.

Voor deelgebied 'de Rivier' is een inrichtingsplan opgesteld, overleg met de omgeving gestart en de aankoop van benodigde percelen van afgerond. Aanbesteding en aanleg is voorzien voor 2017.

Voor het deelgebied Hollandse IJssel is een voorlopig schetsontwerp gepresenteerd met ruimte voor een fietspadenstructuur tussen IJsselstein, Marnemoende en de Meerndijk. Dit is aangevuld met een privaat recreatieconcept. Fietspaden komen na aanleg in beheer bij het recreatieschap.

Handhaving en toezicht

De Boa's van Recreatie Midden-Nederland leggen hun bevindingen vast in het Boa Registratie Systeem (BRS) Hierin worden de feiten vastgelegd die de Boa's als handhaver mee maken. De publiekscontacten die de Boa's als gastheer van de terreinen hebben, worden hierin niet vastgelegd. Dit zijn er enkele duizenden per jaar.

In 2016 hebben de boa's 947 strafbare feiten geconstateerd. In veel gevallen was de dader of de veroorzaker niet meer te achterhalen. In 323 gevallen werd de geconstateerde overtreding afgedaan met een corrigerend gesprek. In 217 gevallen was de overtreding ernstiger of was men al eens gewaarschuwd en volgde een proces verbaal.

Hieronder treft u een overzicht aan van de strafbare feiten die in BRS zijn vastgelegd.

Strafbare feit	Constatering	Waarschuwing	Proces verbaal
Flora en Faunawet	14	2	0
Gezondheidswet Dieren	7	0	0
Milieu	49	3	3
Opiumwet	2	0	0
Overige (ass. Hulpdiensten en overlast)	177	34	2
Prov. Landschapsverordening	1	0	0
Visserijwet	125	39	7
Vliegverkeer (drones)	1	0	0
W.v.Strafrecht	348	194	97
WATERVERKEER	1	1	0
Wegverkeer	222	50	108
Totaal	947	323	217

Paragrafen 2016

Een van de doelstellingen van het BBV is het vergroten van het inzicht in de financiële positie. Hierdoor is een zevental paragrafen verplicht voorgeschreven, die hierna zijn uitgewerkt.

Investerings

Nummer	Investerings	Aanschaf waarde
	<u>Onderzoek</u>	
	t Waal	€ 99.657
	Salmsteke	€ 58.044
	<u>Bedrijfsgebouw (Ec)</u>	
2565	SB: twee toiletgebouwen	€ 195.030
	<u>Bouwkundige werken (EC)</u>	
	SB: reserve parkeerterrein	€ 16.350
	SB: speeleiland	€ 12.870
	SB: Zuidplein	€ 18.380
	<u>Overige vaste activa (EC)</u>	
	SB: hekwerk	€ 4.630
	SB: speeltoestel	€ 8.228
	SB: Velin afvalbakken	€ 73.173
	<u>Bouwkundige werken (MA)</u>	
	Buitengebied brughoofd	€ 19.434
	Oortjespad peuterbad	€ 39.714
	Eend: vervangen dekdelen steiger	€ 220.558
	Hampoort: verharding	€ 48.749
	Ruigenhoek: hek	€ 3.750
	<u>Beschoeiing (MA)</u>	
	Strijkviertel	€ 11.333
	BG: damwand	€ 27.435
	<u>Routes (MA)</u>	
	UW: wandelroutenetwerk C	€ 31.539
	UW: wandelroutenetwerk B	€ 76.497
	<u>Overige vaste activa (MA)</u>	
	Geo Visia	€ 42.736
	OP speeltoestel	€ 7.011
	WL speeltoestel	€ 4.926
	<u>Totale investeringen onderstaande lijst</u>	€ 1.020.044

Onderzoek

In 2016 zijn er op twee terreinen onderzoeken uitgevoerd. Gaat om routepunten 't Waal en Salmsteke. Voor 't Waal is € 99.700 uitgegeven. Financiering is uit de reserve inrichting 't Waal. Voor Salmsteke gaat het om € 58.000 en financiering is uit het ontwikkelplan.

Bedrijfsgebouwen (Ec)

In de begroting is een bedrag van € 200.000 geraamd voor de vervanging van twee van de bijna 50 jaar oude toiletvoorzieningen in het strandbad van de Maarsseveense Plassen. In 2016 zijn deze vervangen. In 2017 volgen de andere.

Bouwkundige werken (Ec)

In 2016 is gestart met verharderen van een gedeelte van het reserve parkeerterrein. Bedoeling is dit terrein vanaf 2017 alleen op zeer drukke dagen open te stellen voor gebruik.

In dit jaar zijn ook enkele aanpassingen aan het speleiland en is een start met inrichting van het zuidplein gemaakt.

Overige vaste activa (Ec).

In het strandbad Maarsseveense Plassen is een gedeelte van het hekwerk net als een aantal speelvoorzieningen (die reeds volledig afgeschreven waren) vervangen. Bovendien zijn de verouderde afvalbakken vervangen door een nieuw efficiënt systeem van Velin bakken.

Bouwkundige werken (Ma)

Buitengebied Maarsseveense Plassen

Vervangen van een brughoofd.

Oortjespad

Egaliseren en vervangen van de bodem van het peuterbad. Tot overdracht blijft het schap investeren in de faciliteiten.

Eend (plas bij het Oortjespad)

In overleg met Kameryck zijn dekdelen van de steiger vervangen. De steiger is 300 meter lang en is uitgevoerd met kunststof dekplaten en betonnen palen. Extra lange levensduur en minimaliseren van de beheerkosten zijn redenen voor de investering. Bovendien zal aanpassing leiden tot een toename van het aantal bezoekers.

Routes

Wandelroutenetwerk onderdeel B

In 2016 en 2017 vindt de realisatie van wandelroutenetwerk B plaats. In totaal zal ca 600 km aan wandelroutes worden gerealiseerd in het gebied van Stichtse Groenlanden, Plassenschap Loosdrecht en gemeente Vianen (en mogelijk een heel klein stukje gemeente Bunnik). De geraamde kosten bedragen ca € 600.000. Hiervan is 75% gesubsidieerd, waarvan een belangrijk deel al is ontvangen. De kosten die in 2016 zijn gemaakt bedragen € 108.036.

Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de mate waarin het recreatieschap in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat de uitvoering van het programma onder druk komt te staan. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen weerstandscapaciteit (zijnde de middelen waarover het schap kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen zijn afgesloten. Risico's zijn het gevaar voor schade of verlies als gevolg van interne en externe omstandigheden. Hierbij wordt gedacht aan bodemverontreiniging, vandalisme, rente, slechte weersomstandigheden, faillissement van huurders of erfpachters etc.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit wordt opgebouwd uit het beschikbare weerstandsvermogen (algemene reserve en calamiteitenfonds). Als het beschikbaar weerstandsvermogen onvoldoende blijkt kan het bestuur besluiten ook de stille en/of (indien aanwezig) bestemmingsreserves aan te wenden.

De reserves

Reserves zijn te onderscheiden in algemene, bestemmings- en stille reserves.

Beschikbaar weerstandsvermogen

Algemene reserve

Het jaar 2016 sluit met een batig saldo van € 219.661 (2015 € 318.315). Dit bedrag is toegevoegd aan de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt per ultimo 2016 € 890.000 Deze algemene reserve is in ieder geval gedeeltelijk nodig in de vorm van weerstandsvermogen. Het algemeen bestuur kan besluiten over de bestemming van de algemene reserve boven het benodigde weerstandsvermogen. Aan het einde van iedere budgetperiode, in dit geval per ultimo 2018, zal een besluit volgen over aanwending van de 'vrije' algemene reserve.

Bestemmingsreserves/subsidies

Het schap beschikt over een aantal bestemmingsreserves, die deels worden gebruikt ter dekking van lasten die in het verleden zijn gemaakt. Voorts zijn er bestemmingsreserves in het kader van het ontwikkelplan.

Diverse investeringsprojecten zijn gerealiseerd met behulp van subsidies. Deze subsidies zijn opgenomen bij de reserves. Vanuit de reserves vallen jaarlijks – in overeenstemming met de afschrijvingstermijnen van de investeringen – bedragen vrij ten gunste van de exploitatie. Daarmee zijn deze subsidies een bijzondere vorm van bestemmingsreserves.

In totaal is er op die manier eind 2016 een totaal van € 5005.000 aan bestemmingsreserves.

Stille reserves

Stille reserves worden gevormd in verband met waardering van activa tegen of een te lage of zonder waarde. Op basis van het thans gevoerde beleid en de bestemmingsmogelijkheden van de diverse terreinen heeft het schap beperkte stille reserves. Deze zijn niet geïnventariseerd.

Kengetallen ter beoordeling van de financiële positie

Voor beoordeling van de financiële positie is het belangrijk dat zowel naar balans als naar exploitatie wordt gekeken. Om een beter inzicht te krijgen in de financiële positie van het recreatieschap dienen een aantal kengetallen te worden bepaald. De in de BBV voorgeschreven kengetallen met betrekking tot grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor het schap niet van toepassing. Daarom worden de uitkomsten beoordeeld in relatie tot de financiële positie.

De kengetallen a, b en c hebben betrekking op de balans. In kengetal d (structurele exploitatieruimte) komt tot uitdrukking of het schap over voldoende structurele baten beschikt. Door het ontbreken van belastingcapaciteit bij het schap zijn de middelen om de inkomsten te verhogen beperkt.

	Omschrijving	2015	2016
a.	Netto schuldquote en b. Netto schuldquote zonder verstrekte leningen	38%	59,2%
c.	Solvabiliteitsratio: (Eigen vermogen gedeeld door totale passiva).	62%	58%
d.	Structurele exploitatieruimte	16%	-8,2%

Ad. a en b: Hoe hoger de schuld, hoe hoger de netto schuldquote. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van het schap ten opzichte van de eigen middelen. Een percentage tussen 0% en 90% is normaal.

Ad c. Dit kengetal drukt uit het eigen vermogen als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger het percentage hoe beter het schap in staat is aan de financiële verplichtingen te voldoen.

Ad.d Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing van een lening) te dekken.

Paragraaf onderhoud kapitaalgoederen

Ten behoeve van het meerjaren onderhoudsplan is eind 2015 GeoVisia aangeschaft en begin 2016 is een begin gemaakt met de inrichting van dit systeem. In 2016 zijn vervolgens bijna alle terreinen en arealen (bijvoorbeeld oppervlakten gazon, ruigte, verhardingen etc.) ingemeten.

Het schouwen van de beeldbestekken gebeurt nu geheel met GeoVisia, inclusief de hieruit te maken rapportages.

Ook is het mogelijk om snel actuele terreinkaarten te maken. Dit is erg praktisch bij vragen over onder anderen het terrein, beheer, onderhoud en bij evenementen.

De onderhouds- en schoonmaakwerkzaamheden zijn uitbesteed middels beeldbestekken en frequentiebestekken.

Voor het tweede jaar van een driejarig beeldbestek heeft Signa Terra de werkzaamheden op de terreinen langs de Lek, Grutto en Nedereindse plas uitgevoerd.

Voor het terrein Middelwaard heeft Fa. Meyer Groen, eveneens voor het tweede jaar van een driejarig beeldbestek, de werkzaamheden uitgevoerd.

Voor de rest van de terreinen hebben de Fa's Signa Terra en W. de Jong de werkzaamheden volgens maatwerk- of frequentiebestek uitgevoerd.

Onderhoud en reparaties aan gebouwen en terreinmeubilair, het schoonspuiten van steigers, bruggen e.d. en het regelen van keuringen aan gebouwen, installaties, machines e.d. worden in eigen beheer uitgevoerd.

Het onderhoud van de kleine terreintjes Koekoek en Reiger is marginaal uitgevoerd i.v.m. verkoopplannen. Inmiddels zijn deze terreintjes ook daadwerkelijk verkocht, ontmanteld en overgedragen aan de nieuwe eigenaar.

Groen: Beplantingen

Door de zachte winters van de afgelopen jaren kunnen de snoeiplannen in de drassige veenweidegebieden niet of nauwelijks worden uitgevoerd. Alleen bij vorst kunnen de terreinen kaden worden bereiden. Ook het snoeien van oeverbegroeiing geeft problemen waardoor soms niet aan de verplichting om te baggeren (diepteschouw) kan worden voldaan.

Rijkswaterstaat heeft op de terreinen langs de Lek het project Stroomlijn uitgevoerd. Hierbij zijn bomen en struiken, die het doorstroomprofiel bij hoogwater belemmeren, verwijderd. De terreinen zijn hierdoor ingrijpend veranderd, ze zijn veel opener geworden.

Gemeente Utrecht heeft op de terreinen Strijkviertel en Nedereindse plas een VTA inspectie uitgevoerd en de gegevens aan het schap doorgegeven. Het schap heeft, als verantwoordelijk eigenaar, de bomen met een groot risico en lage levensverwachting verwijderd en de overige gesnoeid.

Groen: Grasvegetaties.

Op het terrein Ruigenhoek is, samen met een biologische geitenhouder, aan hooiwinning gedaan. Het recreatieschap heeft ruim 650 balen hooi geoogst voor kinderboerderij Oortjespad.

Voor het tweede achtereenvolgende jaar zijn grote delen van het terrein Nedereindse plas begraaft met een gescheperde kudde schapen. Deze vorm van maaien is wel duurder dan het traditionele maaien met maaiapparatuur, maar recreanten beoordelen deze vorm van maaien als zeer positief terwijl de variatie van flora en fauna zichtbaar toeneemt.

Routes

Een steeds belangrijker onderdeel van beheer en onderhoud van de recreatieve voorzieningen zijn de routes. Hieronder vallen ook het fietsknooppuntennetwerk (in beheer voor provincie Utrecht) en de Landelijke Fietsroutes in de provincie (in beheer voor het Landelijk Fietsplatform). De afzonderlijke wandelroutes zijn in het westelijk deel van Utrecht in 2014 vervangen door een wandelknooppuntennetwerk. Als gevolg van de aanleg van het wandelroutenetwerk De Waarden en De Venen (Fase A) en in Noorderpark en Vechtstreek (Fase B) is het aantal kilometers wandelroutes zeer fors toegenomen. In totaal gaat om 735 extra kilometers aan routes.

Inspecties (twee maal per jaar) en onderhoud van bovenstaande netwerken zijn uitbesteed. Via Routebeheer.net en het meldsysteem van Landelijk Fietsplatform komen meldingen binnen van recreanten en wegbeheerders. Deze werden snel en adequaat opgelost (binnen de daarvoor geldende 5 werkdagen). Dit heeft geresulteerd in een hoge notering in de Kwaliteitsmonitor Fietsregio's, 4 sterren, maar dicht tegen het maximaal haalbare van 5 sterren. In 2015 werden nog 3 sterren gescoord.

De wandelplanner en app zijn een groot succes, waardoor de recreant nog beter gebruik kan maken van de vele wandelmogelijkheden in Utrecht.

Voor het beheer en onderhoud van de overige routes (kanoroutes en sloepenroute) is afgelopen jaar een vakkracht ingezet voor de drie westelijke recreatieschappen. Hij heeft ook meldingen (voornamelijk over voorzieningen) van alle route verholpen. Vanwege de feedback richting melder en contacten in het buitengebied werd dit als zeer positief ervaren.

Financieringsparagraaf 2016

Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Wet FIDO) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's. Er zijn twee randvoorwaarden voor het treasurybeleid. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties alleen is toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter moeten hebben en niet zijn gericht op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's.

Risicobeheer

Binnen de Wet FIDO zijn twee normen waaraan dient te worden voldaan. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die de gemeente moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. De kasgeldlimiet 2016 bedroeg 8,2% van € 4.458.800 zijnde € 365.500. In de praktijk is in 2016 geen kasgeld opgenomen.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een bedrag ter grootte van een percentage van het begrotingstotaal. Het doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal in aanmerking mag komen voor verplichte aflossingen en renteherzieningen. De renterisiconorm bedraagt over 2016 € 892.000. De te betalen aflossing op vaste schuld bedraagt € 289.500; renteherziening op vaste schuld heeft niet plaatsgevonden.

Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering is uitbesteed aan Recreatie Midden-Nederland. Zie voor een verslag van de bedrijfsvoering 2016 de paragraaf bedrijfsvoering in de rekening 2016 van Recreatie Midden-Nederland.

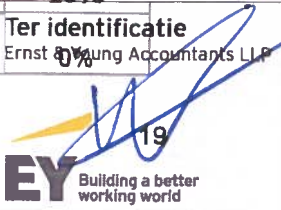
Paragraaf verbonden partijen

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland, gevestigd in Utrecht. Recreatie Midden-Nederland is de uitvoeringsorganisatie voor de vier recreatieschappen en heeft één programma: "Het bieden van een op de behoefte van de recreatieschappen afgestemd uitvoeringsapparaat en het vervullen van de daarmee samenhangende rol van werkgever, alsmede het bevorderen van de onderlinge afstemming tussen de recreatieschappen van het gemeenschappelijk beleid".

Recreatie Midden-Nederland heeft tot en met 2016 geen vreemd of eigen vermogen. Mogelijk dat dit bij de bestemming van het resultaat 2016 gaat wijzigen. De financiële kengetallen van RMN zijn als volgt.

Omschrijving	2015	2016
a. Netto schuldquote en b. Netto schuldquote zonder verstr. leningen	2%	0%

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

EY Building a better working world

c.	Solvabiliteitsratio: (Eigen vermogen gedeeld door totale passiva).	0%	6,6%
d.	Structurele exploitatieruimte	0%	0%

De exploitatielasten en baten per schap worden volledig doorberekend aan de betalende deelnemers.

Paragraaf Lokale heffingen

Niet van toepassing.

Paragraaf grondbeleid.

2.2.7 Paragraaf grondbeleid.

Het Recreatieschap Stichtse Groenlanden bezit in totaal 391 ha grond en water binnen het werkgebied en heeft in totaal 94 ha in erfpacht. Van de eigendommen is inmiddels ca. 100 ha. in erfpacht uitgegeven. De bezittingen zijn op hoofdlijnen onder te verdelen in dagrecreatieterreinen, fiets- en wandelpaden en ruiterroutes.

Het schapsbeleid is erop gericht zijn terreinen, met uitzondering van het strandbad Maarsseveense plassen, gratis en openbaar toegankelijk aan te bieden aan de recreant. Verkoop van eigendommen is in principe niet aan de orde, behalve als een terrein weinig recreatieve waarde heeft. Bij alle terreinen wordt voortdurend een afweging gemaakt tussen de kosten en de recreatieve waarde, hetgeen zou kunnen leiden tot het op termijn sluiten of afstoten van terreinen. Met de besparingen kan op een andere locatie nieuw beleid worden geëffectueerd. Aankoop van grond is aan de orde als verwerving ervan van belang is voor de realisatie van een recreatief product. Gezocht wordt naar mogelijkheden om op de gronden commerciële exploitaties te vestigen, dit overigens altijd in combinatie van de publieke taak van het schap. (Delen van) gronden kunnen worden verhuurd, in erfpacht worden uitgegeven of voor publiek worden opengesteld tegen betaling. Waar mogelijk worden evenementen aangetrokken zoals circussen en popfestivals. Het strandbad Maarsseveense Plassen is tot op heden de enige voorziening van het schap waar entree wordt geheven.

Een aantal gronden zijn in erfpacht uitgegeven, het betreft:

Nedereindse Plas: skipiste met horeca.

Maarsseveense Plassen: exploitatie van een saunacomplex.

Maarsseveense Plassen: kanovereniging.

Maarsseveense Plassen: masten voor telecomproviders.

Maarsseveense Plassen: landtong t.b.v. evenementenbedrijf.

Maarsseveense Plassen: exploitatie van een horecagelegenheid.

Oortlespad: horeca en een Pitch & Putt baan.

Ruigenhoek: volkstuintencomplex.

Laagraven: golfbaan met horeca.

Laagraven: Noordplas (fiets- en wandelpaden), Zuidplas (strandbad, teleskibaan, surtbad incl. horeca).

Tevens is grond verhuurd voor exploitatie van horeca, forelvissen en aan (water)sport verenigingen.

JAARREKENING

Balans per 31 december 2016

ACTIVA		Ultimo 2016	Ultimo 2015
1	Vaste activa		
A	<i>Immateriële vaste activa</i>	€ 330.313	€ 221.676
	-Kosten van onderzoeken ontwikkeling	€ 330.313	€ 221.676
B	<i>Materiële vaste activa</i>	€ 8.789.755	€ 8.740.679
	-Investerings met een economisch nut		
	Overige investeringen met economisch nut	€ 2.876.870	€ 2.747.152
	-Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	€ 5.912.884	€ 5.993.527
C	<i>Financiële vaste activa</i>	€ 27.296	€ 30.856
	-Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van langer dan één jaar	€ 27.296	€ 30.856
	Totaal vaste activa	€ 9.147.363	€ 8.993.211
2	Vlottende activa		
E	<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar</i>	€ 598.780	€ 419.604
	-Vorderingen op openbare lichamen	€ 518.533	€ 388.173
	-Rekening-courantverhoudingen niet financiële instellingen	€ 7.841	€ 8.942
	-Overige vorderingen	€ 72.406	€ 22.489
F	<i>Liquide middelen</i>	€ 17.044	€ 687.500
	-Kassaldi	€ 5.111	€ 4.842
	-Bank- en giroaldi	€ 11.933	€ 682.658
G	<i>Overlopende activa</i>	€ 19.089	€ 22.765
	Totaal vlottende activa	€ 634.913	€ 1.129.870
	Totaal generaal	€ 9.782.276	€ 10.123.080

PASSIVA		Ultimo 2016	Ultimo 2015
3	Vaste passiva		
H	Eigen vermogen	€ 5.895.000	€ 6.230.158
	-Algemene reserve	€ 889.959	€ 735.298
	-Bestemmingsreserves		
	Overige bestemmingsreserves	€ 5.005.041	€ 5.494.860
I	Voorzieningen	€ 992.508	€ 1.021.092
	-Onderhoudsegalisatievoorzieningen	€ 992.508	€ 1.021.092
J	Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	€ 1.855.825	€ 2.143.548
	-Onderhandse leningen van:		
	binnenlandse banken en overige financiële instellingen	€ 1.835.327	€ 2.112.693
	-Waarborgsommen	€ 12.092	€ 16.267
	-Overige	€ 8.407	€ 14.588
	Totaal vaste passiva	€ 8.743.334	€ 9.394.799
4	Vlottende passiva		
K	Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	€ 451.965	€ 281.901
	-Rekening courant niet financiële instellingen	€ 42.025	€ 71.406
	-Openbare instellingen	€ -	€ -
	-Overige schulden	€ 409.940	€ 210.494
L	Overlopende passiva	€ 586.978	€ 446.381
	Totaal vlottende passiva	€ 1.038.943	€ 728.282
	Totaal generaal	€ 9.782.277	€ 10.123.080
	Verstreckte borg- en garantstellingen	nihil	nihil

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling
De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Algemeen

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van inkoopprijs en bijkomende kosten. De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Afschrijving vindt in 5 jaar plaats.

Materiële vaste activa

Volgens artikel 59 BBV dient er een onderscheid gemaakt te worden tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investerings die verhandelbaar zijn en/of op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut. Niet relevant daarbij is of de investering geheel kan worden terugverdiend.

Materiële vaste activa met maatschappelijk en economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs. De afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgprijs of vervaardigingsprijs, rekening houdend met een eventuele bijdrage van derden en de ingeschatte restwaarde. Indien ingebruikname plaatsvindt vóór 1 juli, vindt afschrijving plaats over het gehele boekjaar. Indien ingebruikname plaatsvindt ná 1 juli vindt de eerste afschrijving plaats in het eerstvolgende boekjaar.

Afschrijvingspercentages

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

<u>Onderdeel</u>	<u>Afschrijvingstermijn</u>
Grond en water	geen afschrijvingen
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	5 tot 40 jaren
Bedrijfsgebouwen	5 tot 25 jaren
Vervoermiddelen	8 tot 12 jaren
Woonruimtes	5 tot 15 jaren
Machines, apparaten en installaties	5 tot 20 jaren
Onderzoek en voorbereiding	5 jaren
Overige materiële vaste activa	10 tot 20 jaren

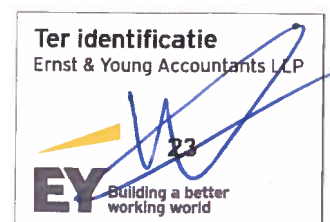
Bovenstaand overzicht wordt in algemene zin toegepast. In de praktijk is op een tweetal posten een afwijkende afschrijvingstermijn toegepast.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa worden als volgt gewaardeerd: De vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs minus benodigde voorziening voor oninbaarheid.

Toelichting: De voorgeschreven indeling voor wat betreft vorderingen is:

- Vorderingen op openbare lichamen (gemeenten, gemeenschappelijke regelingen, Rijk)
- Rekening-courantverhoudingen met niet-financiële instellingen
- Overige vorderingen

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen geamortiseerde kostprijs opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen: Algemene en bestemmingsreserves

Het resultaat van enig jaar wordt toegevoegd dan wel onttrokken aan de algemene reserve. Bestemmingsreserves worden ingesteld door het bestuur. Zie voor een specifieke toelichting op de algemene reserve en de bestemmingsreserves Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Vreemd vermogen: Vaste schulden en voorzieningen

Vaste schulden

Bij de eerste opname van vaste schulden worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De vaste schulden worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de staat van baten en lasten opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Voorzieningen

Het recreatieschap kent alleen een voorziening voor het uitvoeren van groot onderhoud. De dotatie en onttrekking aan deze voorziening vindt plaats op basis van een plan groot onderhoud.

Vlottende passiva

Bij de eerste opname van vlottende passiva worden deze opgenomen tegen reële waarde verminderd met de direct daaraan toe te rekenen transactiekosten. De vlottende passiva worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Winst of verlies worden in de staat van baten en lasten opgenomen zodra de verplichtingen niet langer op de balans worden opgenomen, alsmede via het amortisatieproces.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Toelichting op de balans per 31 december 2016

ACTIVA

Vaste activa

1

A. Immateriële vaste activa	<u>Rekening 2016</u>	<u>Rekening 2015</u>
	€ 330.313	€ 221.676

Kosten van onderzoek en ontwikkeling

Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 255.479
Afschrijving tot en met 2015	€ 33.803
Boekwaarde per 1-1-2016	€ 221.676
Bij: Investering	€ 157.701
Subtotaal	€ 379.377
Af: Afschrijving 2016	€ 49.064
Totaal	€ 330.313

Investering:

Salmsteke verkenning	€ 58.044
Waal recreatief knooppunt	€ 99.657
Totaal	€ 157.701

B. Materiële vaste activa	<u>Rekening 2016</u>	<u>Rekening 2015</u>
Materiële vaste activa met economisch nut	€ 2.876.870	€ 2.747.152
Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	€ 5.912.884	€ 5.993.527
Totaal materiële vaste activa	€ 8.789.755	€ 8.740.679

Materiële vaste activa met economisch nut

	<u>Rekening 2016</u>	<u>Rekening 2015</u>
1. Grond en water	€ 531.789	€ 531.789
2. Bouwkundige werken	€ 1.306.078	€ 1.379.349
3. Bedrijfsgebouwen	€ 463.194	€ 308.969
4. Machines, apparaten en installaties	€ 154.573	€ 182.066
5. Woonruimtes	€ -	€ 374
6. Vervoermiddelen	€ 31.631	€ 38.475
7. Overige materiële vaste activa	€ 389.606	€ 306.130
Totaal	€ 2.876.870	€ 2.747.152

B1. Ec Grond en water		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 531.789	
Afschrijving tot en met 2015	€ -	
Boekwaarde per 1-1-2016	€ 531.789	
Af: Afschrijving 2016	€ -	
Totaal		€ 531.789

B2. Ec Bouwkundige werken		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 2.198.252	
Afschrijving tot en met 2015	€ 818.903	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 1.379.349
Bij: Investerings		
Maarsseveense Plassen		€ 47.600
Subtotaal		€ 1.426.949
Af: Afschrijving 2016		€ 120.871
Totaal		€ 1.306.078

Investerings:

Strandbad reserve		
parkeerterrein	€	16.350
Strandbad speeleiland	€	12.870
Strandbad zuid-plein	€	18.380
Totaal	€	47.600

B3. Ec Bedrijfsgebouwen		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 945.424	
Afschrijving tot en met 2015	€ 636.455	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 308.969
Investering:		€ 195.030
Bij: Afschrijving desinvestering		€ 47.599
Subtotaal		€ 551.598
Af: Desinvesteringen		€ 47.599
Af: Afschrijving 2016		€ 40.805
Totaal		€ 463.194

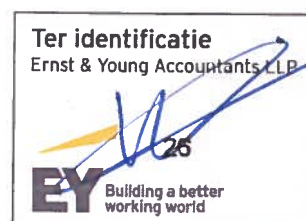
Investering:

Strandbad twee toiletgebouwen	€	195.030
-------------------------------	---	---------

B4. Ec Machines, apparaten en installaties		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 407.056	
Afschrijving tot en met 2015	€ 224.990	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 182.066
Af: Afschrijving 2016		€ 27.493
Totaal		€ 154.573

B5. Ec Woonruimten		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 10.543	
Afschrijving tot en met 2015	€ 10.168	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 374
Af: Afschrijving 2016		€ 374
Totaal		€ -

B6. Ec Vervoermiddelen		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 110.676	
Afschrijving tot en met 2015	€ 72.201	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 38.475
Af: Afschrijving 2016		€ 6.844
Totaal		€ 31.631

B7. Ec Overige materiële vaste activa		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 1.184.692	
Afschrijving tot en met 2015	€ 878.563	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 306.130
Af: Desinvesteringen		€ 26.670
Bij: Investerings		€ 140.704
Subtotaal		<hr/> € 420.163
Bij: Afschrijving desinvestering		€ 26.670
Af: Afschrijving 2016		€ 57.227
Totaal		<hr/> € 389.606 <hr/>

Investerings:

Strandbad hekwerk	€ 4.630
Strandbad afvalbakken Velin	€ 8.228
Strandbad speeltoestel	€ 73.173
Geo Visia	€ 42.736
OP speeltoestel	€ 7.011
WL speeltoestel	€ 4.926
Totaal	<hr/> € 140.704 <hr/>

Materiele vaste activa met een maatschappelijk nut

	<u>Rekening 2016</u>	<u>Rekening 2015</u>
11.Grond en water	€ 1.113.371	€ 1.113.371
12.Bouwkundige werken	€ 4.342.991	€ 4.532.078
13.Beschoeiing	€ 38.768	€ -
14.Routes	€ 417.753	€ 348.078
15.Overige vaste activa	€ -	€ -
Totaal	<hr/> € 5.912.884 <hr/>	<hr/> € 5.993.527 <hr/>

B11. Ma Grond en water		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 1.232.165	
Afschrijving tot en met 2015	€ 118.794	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 1.113.371
Af: Afschrijving 2016		€ -
Totaal		<hr/> € 1.113.371 <hr/>

B12. Ma Grond weg- en waterbouwkundige werken		<u>Rekening 2016</u>
Aanschafwaarde per 1-1-2016	€ 9.540.826	
Afschrijving tot en met 2015	€ 5.008.748	
	<hr/>	
Boekwaarde per 1-1-2016		€ 4.532.078
Bij: Investerings (zie onder)		€ 332.204
Bij: Afschrijving desinvesteringen		€ 21.569
Subtotaal		<hr/> € 4.885.852
Af: Desinvestering		€ 21.569
Af: Afschrijving 2016		€ 521.291
Totaal		<hr/> € 4.342.991 <hr/>

Investerings:

Buitengebied brughoofd	€	19.434
Oortjespad peuterbad	€	39.714
Eend: vervangen dekdelen steiger	€	220.558
Hampoort: verharding	€	48.749
Ruigenhoek: hek	€	3.750
Totaal	€	332.204

B13. MA Beschoeiing

Bij: Investerings (zie onder)
Totaal

Rekening 2016
38.768
38.768

Investerings:

Strijkviertel	€	11.333
Buitengebied damwand	€	27.435
Totaal	€	38.768

B14. MA Routes

Aanschafwaarde per 1-1-2016 € 383.611
Afschrijving tot en met 2015 € 35.533

Boekwaarde per 1-1-2016	€	348.078
Bij: Wandelroutenetwerk B+C	€	108.036
Subtotaal	€	456.114
Af: Afschrijving 2016	€	38.361
Totaal	€	417.753

Rekening 2016

Investerings:

Wandelroute netwerk B	€	76.497
Wandelroute netwerk C	€	31.539
Totaal	€	108.036

C. Financiële vaste activa

Betaalde waarborgsommen
Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer
Totaal

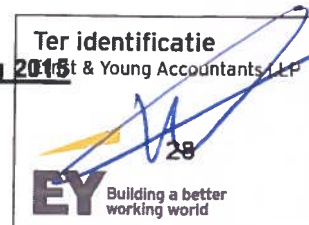
Rekening 2016	Rekening 2015
€ -	€ 454
€ 27.296	€ 30.402
€ 27.296	€ 30.856

2 Vlottende activa

E. Uitzettingen korter dan een jaar

Rekening 2016

Rekening 2015

1.	Deelnemersbijdragen	€	426.475	€	298.361
	Rekening-courant niet financiële				
2.	instellingen	€	7.841	€	8.942
3.	Belastingdienst	€	92.058	€	89.812
4.	Overige vorderingen	€	72.825	€	22.908
	Voorziening dubieuze				
5.	debiteuren	€	419-	€	419-
	Totaal				
		€	598.780	€	419.604

Toel.: E.1. Deelnemersbijdragen betreft de transparantie BTW over de tweede helft van 2016. Inmiddels is € 276.000 ontvangen. Rest wordt in rekening gebracht na goedkeuring van de jaarrekening.

F.	Liquide middelen		Rekening 2016		Rekening 2015
1.	B.N.G. rekening courant	€	6.101	€	677.383
2.	Rabobank rekening courant	€	5.831	€	5.275
3.	Kas Maarsseveense Plassen	€	4.927	€	4.524
4.	Kas Oortjespad	€	185	€	318
	Totaal				
		€	17.044	€	687.500

G.	Overlopende activa		Rekening 2016		Rekening 2015
1.	Vooruitbetaalde bedragen	€	2.056	€	3.760
2.	Nog te ontvangen bedragen	€	17.033	€	19.005
	Totaal				
		€	19.089	€	22.765

PASSIVA

3 Vaste passiva

	<u>Rekening 2016</u>	<u>Rekening 2015</u>
H. Algemene reserve		
1 Algemene reserve (vh reserve nieuw beleid)	€ 889.959	€ 735.298
Totaal algemene reserve	€ 889.959	€ 735.298
2 Bestemmingsreserves		
1. Reserve natuurontwikkeling fietspaden	€ 45.378	€ 45.378
2. Reserve inrichting 't Waal/Honswijkerplas	€ 681.689	€ 738.092
3. Reserve herplantfonds Nedereindse Plas	€ 14.386	€ 14.386
4. Reserve inrichting Laagraven	€ 296.795	€ 445.193
5. Reserve vrijwillige bijdragen Oortjespad	€ 38.438	€ 37.523
6. Reserve Maarsseveense Plassen rioolpomp	€ 6.195	€ 7.080
7. Reserve fietspad Nieuw Wulven	€ 69.808	€ 75.625
8. Reserve calamiteiten	€ 100.000	€ 100.000
9. Reserve speeileiland	€ 41.337	€ 48.227
10. Res.ontw.plan. Salmsteke	€ 103.042	€ 79.447
11. Res.ontw.plan Oortjespad	€ 9.000	€ 12.000
12. Res.ontw.plan Maarsseveense Plassen	€ 26.708	€ 21.266
13. Res.ontw.plan alle jaren	€ 682.596	€ 731.578
14. Subsidies	€ 2.889.669	€ 3.139.066
Totaal bestemmingsreserves	€ 5.005.041	€ 5.494.860

H.1 Algemene reserve:

Dit is het direct beschikbare weerstandsvermogen van het recreatieschap.

H.2 Toelichting bij de bestemmingsreserves:

Ad H.2.1. Reserve natuurontwikkeling:

Betreft een reserve t.b.v. ontwikkeling van natuur langs fiets- en wandelpaden in het Noorderpark. Dit bedrag zal worden aangewend bij de nadere inrichting van dit gebied.

Ad H.2.2. Reserve inrichting 't Waal:

Ten behoeve van het inrichtingsplan 't Waal is een contract gesloten met een ontzander. Hierin is bepaald, dat de ontzander het gebied recreatief inricht. Tevens betaalt hij, ter dekking van in het verleden door het schap gedane investeringen en in het kader van afkoop van een 20-jarige beheer- en onderhoudsverplichting in totaal ruim € 944.115. In 2016 is in totaal € 170.325 aan onderzoek geïnvesteerd. Onderhoud heeft € 47.970 gekost. Aan rente is op de reserve € 5.700 toegevoegd.

Ad H.2.3. Herplantfonds Nedereindse Plas:

Dit bedrag is een aantal jaren geleden ontvangen nadat op de Nedereindse Plas schade aan de beplantingen is aangericht. Van deze reserve vindt, na voltooiing van de sanering, herplant bij de plas plaats.

Ad H.2.4. Reserve inrichting Laagraven:

De plas is in 2009 voltooid en in gebruik genomen door een ondernemer. Deze ondernemer neemt exploitatie van de plassen voor zijn rekening en draagt een jaarlijkse erfpacht af. In 10 jaren worden de uit de investeringen voortvloeiende afschrijvingen ten laste van de opgebouwde reserve gebracht. Deze is ontstaan uit verkoop van zand en klei uit de plas.

Ad H.2.5. Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad:

Donaties in de bus van het Oortjespad t.b.v. financiering nieuwe aansprekende objecten op de kinderboerderij Oortjespad. In de afgelopen jaren zijn een uitkijktoren en speeltoestellen hieruit gefinancierd. Vrije te besteden per eind 2016 is € 16.970.

Ad H.2.6. Maarsseveense Plassen rioolpomp:

Betreft vergoeding van schade aan een vervangen rioolpomp in 2013. Reserve neutraliseert de afschrijving hierop.

Ad H.2.7. Reserve fietspad Nieuw Wulven:

Door het bestuur is uit het opgebouwde bedrag voor nieuw beleid in 2009 € 116.300 beschikbaar gesteld voor volledige ontsluiting van het fietspad Nieuw Wulven. Aan dit bedrag wordt jaarlijks € 5.817 onttrokken ter egalisatie van de afschrijvingslasten van het fietspad.

Ad H.2.8. Reserve calamiteiten:

Een van de uitgangspunten van de 2^e budgetfinancieringscyclus was opbouw van een calamiteitenreserve. Daarbij werd afgesproken, dat een jaarlijks bedrag van € 25.000 als 'Onvoorzien' in de begroting werd opgevoerd t.b.v. opvang calamiteiten. Het maximum van de reserve is gesteld op € 100.000 eventueel verhoogd met de jaarlijkse prijsindex (voor 2015 en 2016 is nullijn gehanteerd). Uitgaven ten laste van deze post worden gedaan op basis van besluiten van het dagelijks bestuur. In 2014 is een voorlopig laatste bedrag van € 25.000 geraamd en daarmee bedraagt het saldo van de calamiteiten reserve sinds start 2015 het maximaal afgesproken bedrag. Indien geen aanwending nodig is, is de 'Reserve Calamiteiten' in 2016, evenals in 2015, tot het maximum gevuld.

Ad H.2.9. Reserve speeleiland:

Betreft beschikbare reserve t.b.v. innovatie waterspeeleiland. Het bedrag valt evenredig vrij met de afschrijvingen op de investeringen.

Ad H.2.10. tot en met 14 ontwikkelplan:

Het bestuur heeft besloten om € 855.000 aan de algemene reserve te onttrekken en te bestemmen als 'Reserve ontwikkelplan' om zo in de jaren 2014 tot en met 2017 op een aantal terreinen ontwikkelingen te realiseren. Met name bestemmingsplannen zorgen voor vertraging bij uitvoering van de diverse onderdelen.

Reserve ontwikkelplan Salmsteke:

Sinds 2015 werken Recreatieschap Stichtse Groenlanden, Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden, Rijkswaterstaat, de provincie Utrecht, gemeente Lopik en Staatsbosbeheer onder de titel
Tot 2016 is € 78.600 en in het
jaar € 41.457 aan onderzoek besteed. Alle bedragen zijn geïnvesteerd en vallen vrij tegen de reserve.

Reserve ontwikkelplan Oortjespad:

Is volledig in 2014 uitgegeven en de afschrijving komen in 5 jaar ten laste van de reserve.

Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen:

Is bestemd ter financiering van ontwikkelingen aan de zuidkant van de plas. Het bestemmingsplan kost meer tijd, waardoor naar verwachting in 2017 deze reserve volledig aangewend zal worden.

H.2.14 Subsidies:

Investeringen worden voor een gedeelte gedekt uit subsidies. Vrijval van de subsidies loopt gelijk met afschrijving op de investeringen.

Voor het verloop van de bestemmingsreserves zie de volgende tabel.

Verloopstaat Reserves en subsidies.

	Naam reserve en/of voorziening	Saldo aan het begin van het dienstjaar 1-1-2016	Overige vermeerde-ringen	Verminderen (beschikking over en bijdragen uit)	Saldo aan het einde van het dienstjaar 31-12-2016
H.	Algemene reserve (v/h nieuw beleid)				
1	Reserve nieuw beleid	€ 735.298	€ 219.661	€ 65.000	€ 889.959
	Totaal algemene reserve	€ 735.298	€ 219.661	€ 65.000	€ 889.959
	Naam reserve	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Overige vermeerde-ringen	Verminderen (beschikking over en bijdragen uit)	Saldo aan het einde van het dienstjaar
I.	Bestemmingsreserves				
1	Reserve natuurontwikkeling fietspaden	€ 45.378	€ -	€ -	€ 45.378
2	Reserve inrichting 't Waal / Honswijkerplas	€ 738.092	€ 5.700	€ 62.104	€ 681.689
3	Herplantfonds Nedereindseplas	€ 14.386	€ -	€ -	€ 14.386
4	Reserve inrichting Laagraven	€ 445.193	€ -	€ 148.397	€ 296.795
5	Reserve vrijwillige bijdrage Oortjespad	€ 37.523	€ 2.737	€ 1.822	€ 38.438
6	Reserve MVP rioolpomp	€ 7.080	€ -	€ 885	€ 6.195
7	Reserve fietspad Nieuw Wulven	€ 75.625	€ -	€ 5.817	€ 69.808
8	Calamiteiten fonds	€ 100.000	€ -	€ -	€ 100.000
9	Reserve speeleiland	€ 48.227	€ -	€ 6.890	€ 41.337
10	Reserve ontwikkelplan Salmsteke	€ 79.447	€ 41.457	€ 17.862	€ 103.042
11	Reserve ontwikkelplan Oortjespad	€ 12.000	€ -	€ 3.000	€ 9.000
12	Reserve ontwikkelplan Maarsseveense Plassen	€ 21.266	€ 18.380	€ 12.938	€ 26.708
13	Reserve ontwikkelplan Strijkviertel	€ -	€ -	€ -	€ -
14	Reserve ontwikkelplan komende jaren	€ 731.578	€ 10.856	€ 59.837	€ 682.596
	Totaal bestemmingsreserves	€ 2.355.794	€ 79.130	€ 319.552	€ 2.115.372
	Totaal subsidies	€ 3.139.066	€ 34.471	€ 283.868	€ 2.889.669
	Totaal bestemmingsreserves en subsidies	€ 5.494.860	€ 113.601	€ 603.420	€ 5.005.041

Toelichting op de diverse reserves:

I.	Voorziening groot onderhoud	Rekening 2016	Rekening 2015
	Balans per 1-1-2016	€ 1.021.092	€ 873.613
	Bij: Dotatie groot onderhoud	€ 299.100	€ 288.936
	Af: Aanwending van de voorziening	€ 327.684	€ 141.457
	Totaal	€ 992.508	€ 1.021.092

De jaarlijkse dotatie is gebaseerd op het plan voor groot onderhoud. Dit plan wordt in 2017 op basis van het ingevoerde Geovisia herijkt. De bestedingen 2016 zijn gebaseerd op de noodzaak van groot onderhoud en gerelateerd aan het plan. De aanwending van de voorziening blijft achter bij het huidige onderhoudsplan. Het huidige plan wordt nog actueel geacht, maar kan op basis van de huidige inzichten tot invoering van Geovisia niet nader worden geactualiseerd. Voorts wordt verwezen naar de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen. De inschatting van de voorziening is daarmee gebaseerd op de best mogelijk inzichten per balansdatum.

J.1 Geldleningen		Rekening 2016	Rekening 2015
Totaal geldleningen per 1-1-2016		€ 6.360.126	€ 6.347.976
Aflossingen tot en met 2015		€ 4.235.283	€ 3.871.047
Balans per 1-1-2016		€ 2.124.843	€ 2.476.929
Aflossingen geldleningen 2016		€ 289.516	€ 364.235
Totaal		€ 1.835.327	€ 2.112.693

In 2017 zal op deze leningen ook € 289.516 worden afgelost. De rentelast over 2016 van deze leningen bedroeg € 99.058 en is in de exploitatie verantwoord.

J.2 Waarborgsommen		Rekening 2016	Rekening 2015
Ontvangen waarborgsommen per 1-1-2016		€ 4.117	€ 21.333
Toename		€ 31.100	€ 3.300
Afname		€ 23.125	€ 8.367
Totaal		€ 12.092	€ 16.267

Toelichting saldo waarborg evenementen: In de loop van het volgende jaar vindt afrekening plaats. Schade wordt verrekend en de rest terugbetaald.

Overige

J.3 Vooruitontvangen bedragen	€ 8.407	€ 14.588
-------------------------------	----------------	-----------------

Viottende passiva

K Netto viottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

	Rekening 2016	Rekening 2015
K.1 Schulden aan "openbare lichamen"	€ -	€ -
K.2 BNG rekening courant	€ -	€ -
K.3 Rekening courant niet financiële instellingen	€ 42.025	€ 71.406
K.4 Schulden aan "niet openbare lichamen"	€ 409.940	€ 210.494
Totaal	€ 451.965	€ 281.901

In het openstaande saldo crediteuren zijn met name twee crediteuren vertegenwoordigd: De Jong Groenvoorziening € 75.500 en Henzen Wegenbouw € 113.400

Overlopende passiva

	Rekening 2016	Rekening 2015
Vooruitontvangen bedragen	€ 14.044	€ 2.533
Nog te betalen bedragen	€ 100.230	€ 66.812
Vooruitontvangen subsidies	€ 472.704	€ 377.037
Totaal	€ 586.978	€ 446.381

Toel L.3.: Vooruit ontvangen subsidies: ontvangst in verband met wandelroutenetwerk B € 366.000. Rest betreft kleine subsidies, welke in 2017 aangewend zullen worden.

Financiële positie

Niet uit de balans blijkende verplichtingen.

Noorderpark (Ruigenhoek)

Van Staatsbosbeheer is in het gebied Noorderpark (Ruigenhoek) een perceel in erfpacht verkregen van in totaal bijna 68,5 ha. Het erfpachtcontract heeft een looptijd tot 31-12-2070. Het recreatieschap betaald geen canon, maar heeft de verplichting om te zorgen voor een goede staat van onderhoud.

Fietspaden

Van Staatsbosbeheer zijn in het bos Nieuw Wulven te Houten en in het Gagelbos te Utrecht gronden in erfpacht verkregen voor de realisatie van recreatieve fietspaden. De zelfde situatie doet zich voor in het Parkbos en in het Wielrevelt te Haarzuilens, waar van Natuurmonumenten eveneens gronden in erfpacht zijn verkregen voor het realiseren van recreatieve fietspaden. Conform de erfpachtovereenkomsten, waarvoor geen erfpacht is verschuldigd, is het schap verplicht deze fietspaden in goede staat van onderhoud te houden.

De Leijen

Het recreatieschap heeft sinds 1999 een huurovereenkomst met het Utrechts Landschap voor het recreatieterrein De Leijen. Deze huurovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd. Jaarlijkse huur ca. € 2.000. Van een particulier wordt in ieder geval tot 1 januari 2019 de toegangsweg naar De Leijen gehuurd voor € 125,00 per jaar. Dit contract wordt, behoudens opzegging, per keer voor 10 jaar verlengd.

Beeldbestekken onderhoud

Samen met het recreatieschap Vinkeveense plassen en het plassenschap Loosdrecht is een driejarig slotenbestek afgesloten voor de periode 2015-2017. Het aandeel van Stichtse Groenlanden in het contract bedraagt voor 2016 en 2017 € € 7.000 excl. omzetbelasting.

Voor onderhoud van de terreinen Heulse Waard, 't Waal, Strijkviertel en Grutto zijn driejarige beeldbestekken afgesloten. De contractwaarde voor 2016 en 2017 bedraagt € 129.000.

Het recreatieschap heeft een contract met een ondernemer voor het gebruik van zijn loswal voor het laden en lossen van vuil en vuilcontainers. Dit contract is in 2015 verlengd en heeft een looptijd tot 31 december 2017. De waarde van het contract bedroeg per 31-12-2016 nog € 12.000.

Schatkistbankieren

Recreatie Midden-Nederland en de gezamenlijke schappen werken voor hun bankzaken met de B.N.G. In 2014 is het Ministerie van Financiën gestart met het wettelijk verplichte Schatkistbankieren. De liquide middelen van Recreatie Midden-Nederland en de gezamenlijke schappen, die boven de grens van € 250.000 uitstijgen, werden via de concernrekening van Recreatie Midden-Nederland afgeroomd naar de Schatkist. Recreatie Midden-Nederland en de schappen konden desgewenst dagelijks over hun in de Schatkist gestorte middelen beschikken. In de tweede helft van 2016 is dit gewijzigd en is voor elk recreatieschap een afzonderlijke bankrekening geopend. De rekening van het recreatieschap wordt afgeroomd naar de Schatkist als het saldo meer dan € 250.000 bedraagt. Per ultimo 2016 zijn geen overtollige liquide middelen in de schatkist gestort.

		Verslagjaar 2016			
(1)	Drempelbedrag	€ 250.000			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	€ 1.035.534	€ 1.086.730	€ 901.779	€ 799.520
(3a)=(1)>(2)	Ruimte onder het drempelbedrag				
(3b)=(2)<(1)	Overschrijving van het drempelbedrag	€ 785.534	€ 836.730	€ 651.779	€ 549.520

Staat van lasten en baten

Lasten					
Nr.	Omschrijving	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
1+3	R.M.N.:Salarissen, sociale lasten en personeelskosten via "uren x tarief"	€ 1.380.831	€ 1.446.600	€ 1.446.600	€ 1.594.550
3.	RMN: Doorbel. overige kosten	€ 345.623	€ 236.600	€ 418.300	€ 212.509
5.	Personeel en diensten van derden	€ 231.065	€ 236.300	€ 236.300	€ 225.978
7.	Afschrijvingen & rente	€ 905.170	€ 1.105.000	€ 962.000	€ 951.551
9.	Huren en pachten	€ 15.945	€ 12.500	€ 12.500	€ 26.181
11.	Bestuurs- en apparaatskosten	€ 42.665	€ 73.800	€ 73.800	€ 65.572
13.	Belastingen en verzekeringen	€ 46.375	€ 50.600	€ 50.600	€ 47.236
15.	Energie- en waterkosten	€ 46.153	€ 53.300	€ 53.300	€ 44.823
17.	Onderhoud en vuilafvoer	€ 868.435	€ 890.300	€ 890.300	€ 877.804
19.	Voorzieningen	€ 288.936	€ 299.100	€ 299.100	€ 299.100
21.	Overige lasten	€ 35.802	€ 16.000	€ 16.000	€ 19.465
23.	Nagekomen lasten	€ 1.439	€ -	€ -	€ 68.620
25.	Onvoorzien - Calamiteitenfonds	€ -	€ -	€ -	€ -
	Totaal lasten	€ 4.208.440	€ 4.420.100	€ 4.458.800	€ 4.433.390

Nr.	Omschrijving	Baten			
		Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
2.	Opbrengsten van eigendommen	€ 773.876	€ 784.400	€ 784.400	€ 806.595
6.	Rente	€ 11.226	€ 11.800	€ 11.800	€ 5.700
8.	Overige baten	€ 804.101	€ 237.100	€ 237.100	€ 376.468
10.	Nagekomen baten	€ 8.264	€ -	€ -	€ 1.157
12.	Dekkingsmiddelen	€ 2.857.697	€ 2.877.100	€ 2.908.600	€ 2.908.313
	<i>Deelnemersbijdragen</i>	€ 2.482.328	€ 2.482.400	€ 2.482.400	€ 2.479.502
	<i>Deelnemersbijdrage doorschuif BTW</i>	€ 375.369	€ 394.700	€ 426.200	€ 428.811
	Totaal baten	€ 4.455.164	€ 3.910.400	€ 3.941.900	€ 4.098.233
	Gerealiseerd totaal van saldo lasten en baten	€ 246.725	€ 509.700-	€ 516.900-	€ 335.157-
	Mutaties reserves				
Bij:	Vrijval subsidies	€ 251.396	€ 232.300	€ 232.300	€ 228.397
Bij:	Vrijval reserve	€ 217.604	€ 299.100	€ 287.100	€ 334.859
Bij:	Algemene reserve			€ 12.300	
	Subtotaal bij	€ 469.000	€ 531.400	€ 531.700	€ 563.255
Af:	Subsidie divers	€ 382.938	€ -	€ -	
Af:	Oortjespad: Vrijwillige bijdragen	€ 3.245	€ 3.000	€ 3.000	€ 2.738
Af:	Reserve Honswijkkerplas	€ 11.226	€ 11.800	€ 11.800	€ 5.700
Af:	Algemene reserve	€ 318.315	€ 6.900		€ 219.661
	Subtotaal af	€ 715.725	€ 21.700	€ 14.800	€ 228.099
	Totaal mutatie reserves	€ 246.725-	€ 509.700	€ 516.900	€ 335.157
	Gerealiseerd resultaat	€ 0	€ -	€ -	€ 0-

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

 Building a better
working world

Toelichting op de exploitatie

LASTEN

1+3	Salarissen, sociale lasten en personeelskosten (via uren x tarief)	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Staf	142.777	110.100	110.100	1.594.550
b	Ontwikkeling	454.834	496.800	496.800	
c	Financien	136.094	107.200	107.200	
d	Office	77.745	90.400	90.400	
e	Technische adviseurs / beheerders	143.918	126.500	126.500	
f	Onderhoud (schie, tonus, dieren, volmer)	181.346	182.700	182.700	
g	Toezicht	146.788	201.600	201.600	
h	Personeel strandbad	97.329	89.900	89.900	
i	Educatief mw				
j	Bovenformatief		41.400	41.400	
	Post 1 sub totaal	1.380.831	1.446.600	1.446.600	1.594.550
3.	RMN: Doorbel. overige kosten	345.623	236.600	418.300	212.509

De totale doorbelasting van RMN is ten opzichte van de begroting ruim € 57.000 lager. Dit wordt veroorzaakt door de meerdere activiteiten die in uren zijn afgenomen. Uiteindelijk is de doorbelasting vanuit RMN nog met 10% verlaagd, omdat binnen de totale exploitatie van RMN daartoe ruimte bestond.

5.	Personeel en diensten van derden	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	Opleidingen	-	33.300	33.300	8.694
b.	Overigen	231.065	236.300	236.300	217.285
		231.065	269.600	269.600	225.978
ad 5.b.	<i>Overigen</i>				
1	MVP: Uitzendkrachten bad/kassa	82.549	80.500	80.500	85.384
2	Terreinen derden uitzendkrachten	64.263	108.000	108.000	65.657
3	Onderhoud uitzendkrachten	75.091	47.800	47.800	66.244
4	Schoonmakers	-	-	-	-
		221.903	236.300	236.300	217.285
		221.903			
ad 5.b.3	<i>Uitzendkrachten onderhoud</i>				
a.	Oortjespad weekend hulp	21.133	8.800	8.800	26.955
b.	Oortjespad vervangen beheerder	39.132	37.400	37.400	27.809
c.	Fietspaden/ wp / rr	9.156			
d.	Terreinen derden	3.008			
e.	Overig onderhoud	2.662	1.600	1.600	11.480
		75.091	47.800	47.800	66.244

De kosten van opleidingen zijn fors lager dan geraamd, doordat hier veel minder aan is gedaan. Voor het vaste personeel loopt dit via de begroting van RMN. Bij de terreinen van derden is ook minder ingehuurd vanwege minder activiteiten.

Opmerking: ten gevolge van aanpassing in het rekeningschema 2016 is advies voor € 11.395 jaarrekening 2015 verplaatst naar 11.b.1 advisering

7.	Afschrijvingen en rente	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Afschrijvingen economisch	183.900	378.800	296.800	251.625
b	Afschrijvingen maatschappelijk	588.151	590.200	570.200	610.706
c.	Afschrijven extra waardevermindering	22.683			
		794.734	969.000	867.000	862.331
c	Rente	99.210	124.200	83.200	83.520
d	Rente interne financiering (reserves)	11.226	11.800	11.800	5.700
e	Rente rekening courant	-	-	-	-
		110.436	136.000	95.000	89.220
		905.170	1.105.000	962.000	951.551

De afschrijvingslasten zijn lager dan begroot, doordat voorgenomen investeringen nog niet geheel tot uitvoering zijn gekomen.

9.	Huren en pachten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	MVP: SB	6.235	6.900	6.900	8.383
b	De Leyen: Huur	2.152	2.100	2.100	2.166
c	Routes	3.438	-	-	3.106
d	Oortjespad gastank en machines	3.076	2.800	2.800	2.162
e	Hondenuitlaat vergoeding derden				9.598
f	Diversen	1.044	700	700	766
		15.945	12.500	12.500	26.181

De stijging van de kosten voor huren en pachten heeft vooral betrekking op de kosten voor de hondenuitlaatplaatsen. Deze worden doorbelast.

11.	Bestuurs- en apparaatskosten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	Bestuur	528	2.000	2.000	1.059
b.	Apparaat	36.204	64.100	64.100	59.325
c.	Reis- en verblijfskosten	5.934	7.700	7.700	5.189
		42.665	73.800	73.800	65.572
ad 11.a.	<i>Bestuur</i>				
1.	Presentiegelden	150	400	400	1.059
2.	Reiskosten	39	200	200	
3.	Verblijfskosten	339	400	400	
4.	Overige kosten	-	1.000	1.000	-
		528	2.000	2.000	1.059
ad 11.b.	<i>Apparaat</i>				
1	Advisering	11.395	33.300	33.300	35.860
2	Automatisering	3.562	4.800	4.800	2.377
4.	Druk- en bindwerk	1.151	1.400	1.400	3.747
4	Kantoorbehoeften	1.025	1.500	1.500	1.133
5	Klein inventaris	511	800	800	753
6	Abonnementen / contributies	4.113	5.400	5.400	1.402
7	Telefoon en fax	6.857	8.400	8.400	5.895
8	Mobiele communicatiemiddelen	328	-	-	
9	Porti	-	400	400	14
11	Koffie- theevoorziening	7.006	6.400	6.400	4.300
	Overige kosten	256	1.700	1.700	3.843
		36.204	64.100	64.100	59.325
ad 11.c.	<i>Reis- en verblijfskosten</i>				
1.	Reiskosten	4.574	6.400	6.400	5.189
2.	Verblijfskosten	1.359	1.300	1.300	
		5.934	7.700	7.700	5.189

De belangrijkste afwijking ten opzichte van de begroting is de post advisering. Kosten zijn met name gemaakt in verband met de ontwikkelingen rondom routepunt 't Waal en Salmsteke.
Opmerking: ten gevolge van aanpassing in het rekeningschema 2016 is advies voor € 11.395 jaarrekening 2015 verplaatst naar 11.b.1 advisering

13.	Belastingen en verzekeringen	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	Belastingen	28.894	32.400	32.400	31.418
b.	Verzekeringen	17.481	18.200	18.200	15.818
		46.375	50.600	50.600	47.236
ad 13.a.	<i>Belastingen</i>				
1.	Onroerendzaakbelasting	4.389	5.500	5.500	4.950
2.	Waterschapslasten	17.125	16.000	16.000	17.991
3.	Verontreinigings- / Zuiveringsheffing	4.659	6.500	6.500	5.390
4.	Rioolrechten	1.554	2.700	2.700	1.965
5.	Grondwaterbelasting	-	200	200	-
6.	Motorrijtuigenbelasting	1.167	1.000	1.000	1.122
7.	Ruil- en herverkavelingsrente	-	500	500	-
8.	Overige belastingen	-	-	-	-
		28.894	32.400	32.400	31.418

De afwijking ten opzichte van de begroting behoeft geen nadere toelichting.

15.	Energie- en waterkosten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	Gas	7.714	8.800	8.800	5.890
b.	Water	8.284	8.500	8.500	8.742
c.	Electra	24.475	27.900	27.900	22.357
d.	Brandstof	5.680	8.100	8.100	7.834
		46.153	53.300	53.300	44.823

Ook deze afwijking is relatief gering en wordt veroorzaakt door het mindere verbruik op de verschillende locaties.

17.	Onderhoud	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	Gebouwen / riool	51.140	890.300	890.300	89.962
b.	Kunstwerken	48.206	275.700	271.800	15.485
c.	Groen	320.891	14.400	14.200	267.936
d.	Installaties	83.083	56.600	55.800	14.034
e.	Water	29.227	3.200	3.200	55.015
f.	Beschoeiing	11.839	82.800	81.600	3.110
g.	Terreininventaris	166.879	40.500	39.900	80.503
h.	Verharding		43.000	42.400	39.366
i.	Routes		31.300	30.900	41.831
j.	materieel		151.700	149.600	30.470
k.	Vuil/afvoer		21.000	20.700	147.470
l.	Dieren		-	-	20.404
m.	Overig	157.170	74.200	73.200	72.219
		868.435	890.300	890.300	877.804

In totaliteit komen de onderhoudskosten redelijk overeen met de begroting en ook met de rekening 2015. De uitsplitsing zoals die in de begroting 2016 is doorgevoerd moet nog verder geanalyseerd worden en zal voor de toekomst meer als sturing gaan dienen.

19.	Voorzieningen	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
	Dotatie goh terreinen algemeen	288.936	299.100	299.100	299.100

De dotatie aan de voorziening voor het verschillende groot onderhoud wordt jaarlijks volgens begroting gedaan.

21.	Overige lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Algemeen: Publiciteit	1.394	5.300	5.300	
b	MVP: Publiciteit	12.915	5.300	5.300	5.798
	West: publiciteit				
c	Oortjespad: Publiciteit	1.790	1.000	1.000	1.295
d	Oortjespad: Scholenproject	4.194	1.200	1.200	
e	Bankkosten	1.964	800	800	3.633
f	Terreinen derden	2.797	-	-	
g	Afboeking dubieuze debiteuren	1.296			
h	Subsidie	3.393			
i	Diversen	6.059	2.400	2.400	8.740
		35.802	16.000	16.000	19.466

Overige verschillen ten opzichte van de begroting zijn gering en om die reden worden deze ook niet nader toegelicht.

23.	Nagekomen lasten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	SS	-	-	-	-
b	WL	-	-	-	-
c	Diverse nagekomen lasten	1.439	-	-	3.620
d	Uitbetaling overschot deelnemers	-	-	-	65.000
		1.439	-	-	68.620

In de vergadering van het algemeen bestuur van 10 juni 2015 is besloten tot teruggave van een gedeelte van het overschot ontstaan in de budgetperiode 2010 tot en met 2014.

Incidentele lasten in bovenstaande opsomming:

Post 1+3 Salarissen doorbelasting uren een bedrag van € 181.742 betreft kosten van transitie organisatie Recreatie Midden Nederland.

Post 11.b.1 Advies voor een bedrag van € 35.860 aan gevraagd advies.

BATEN

2.	Opbrengsten van eigendommen	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Maarseveense Plassen: strandbad entree	256.656	272.300	272.300	260.074
b	Terreinverhuur per jaar	146.548	134.300	134.300	146.276
c	Terreinverhuur een of meerdere dagen	103.960	90.000	90.000	134.629
e	Erfpacht	258.522	276.800	276.800	259.851
f	Pacht	-	500	500	-
g	Verhuur dienstwoningen	3.000	3.000	3.000	3.000
h	Verhuur lig- en staplaatsen	474	2.500	2.500	-
i	Verkopen	2.183	2.000	2.000	-
j	Diverse ontvangsten	2.532	3.000	3.000	2.764
		773.877	784.400	784.400	806.595

De lagere vergoeding voor erfpacht komt vanwege het feit dat de bij de begroting verwachte inkomsten voor Ruigenhoek (oefengolf) niet zijn gerealiseerd.

Ten aanzien van het terreinverhuur voor een of enkele dagen kan het volgende overzicht worden gegeven:

Locaties	Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
Maarsseveense Plassen (FCA, etc)	47.296	40.000	54.006
Terreinen derden	12.150	5.000	19.893
Ruigenhoek (Elevation Events)	21.808	15.000	16.399
Strijkviertel (X-Sense)	18.202	15.000	17.836
Diverse evenementen	4.504	15.000	26.496
	103.960	90.000	134.629

Verklaring 2016 ten opzichte van 2015 zit met name bij terrein derden, waar een extra evenement is georganiseerd.

6.	Rente	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Rente lopende en Laagraven			-	
b	Rente reserves	11.226	11.800	11.800	5.700
		11.226	11.800	11.800	5.700

De toerekening van rente aan reserves is afhankelijk van de aard van de reserve en de stand van de reserve. Voorts wordt verwezen naar het overzicht van de reserves en voorzieningen.

8.	Overige baten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a	Beheer en onderhoud voor derden	260.935	199.400	199.400	255.361
b	Diverse overige baten	513.926	37.700	37.700	100.146
c	schades				10.069
d	subsidies				
e	Fietsknooppunt	29.240	-	-	10.893
		804.101	237.100	237.100	376.468

Voor het beheer en onderhoud van terreinen derden kan de volgende uitgesplitste informatie worden gegeven. De in rekening gebrachte vergoeding stemmen overeen met de daadwerkelijk gemaakte kosten.

ad 8.a	Beheer en onderhoud voor derden	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
1	Middelwaard	23.786	22.700	22.700	29.308
2	Haarrijnseplas	183.948	170.000	170.000	170.152
4	Cattenbroek	45.326	-	-	46.806
3	Overige terreinen / fietspaden	7.876	6.700	6.700	9.095
		260.935	199.400	199.400	255.361

Bij opstelling van de begroting had het schap geen vervolgoopdracht voor beheer, onderhoud en toezicht terrein Cattenbroek, derhalve is daarvoor geen opbrengst geraamd. De uiteindelijk in rekening gebrachte vergoeding dekt alle gemaakte kosten, die voornamelijk bij onderhoud en doorbelasting RMN zijn verantwoord.

10	Nagekomen baten	Rekening 2015	Begroting 2016	1e Wijziging Begroting 2016	Rekening 2016
a.	De Leijen	-	-	-	-
b.	Strandbad MVP	4.495	-	-	
d.	Diverse terreinen	3.769	-	-	1.157
		8.264	-	-	1.157

Deze opbrengsten vereisen geen nadere toelichting.

Incidentele baten in bovenstaande opsomming:

De post 8.b daarin een eenmalige subsidie inzake subsidie wandelroute netwerk B van € 10.612,50.

In de post 8.c een totaal bedrag schades € 10.069

Verbonden partijen

Voor uitvoering van haar opgedragen taken huurt het recreatieschap personeel in van Recreatie Midden Nederland. De kosten van de bedrijfsvoeringsorganisatie worden op basis van te verrichten prestaties in rekening gebracht.

Financiële gegevens van Recreatie Midden Nederland:

BALANS RECREATIE MIDDEN-NEDERLAND					
Omschrijving	Ultimo 2016	Ultimo 2015	Omschrijving	Ultimo 2016	Ultimo 2015
Vaste activa			Vaste passiva		
Materiële vaste activa	89.060	87.700	Algemene reserve		0
			Nog te bestemmen resultaat	74.924	0
			Totaal Eigen vermogen	74.924	0
Vlottende activa			Vlottende passiva		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		
Vorderingen openbare lichamen	136.022	53.000	Rekening-courant	314.105	
Uitzetting in schatkist	286.120	1.512.600	Bank- en giroaldi	64.256	1.182.700
Rekening-courant	44.710	75.900	Overige schulden	533.068	565.800
Overige vorderingen	37.406	27.200			
Ontvangen waarborgsommen	12.700	0			
Liquide middelen					
Kassaldi	464	3.300			
Bank- en giroaldi	2.252	4.200			
Overlopende activa	509.666	123.000	Overlopende passiva	132.046	138.400
TOTAAL	1.118.400	1.886.900	TOTAAL	1.118.400	1.886.900

Wet Normering topinkomens (W.N.T.)

Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op het Recreatieschap Stichtse Groenlanden van toepassing zijnde regelgeving: Wet gemeenschappelijke regelingen.

Het bezoldigingsmaximum in 2016 voor het Recreatieschap Stichtse Groenlanden is € 179.000 inclusief onkosten en pensioenbijdrage. Dit geldt naar rato van de duur en/of omvang van het dienstverband. Voor topfunctionarissen zonder dienstbetrekking geldt met ingang van 1 januari 2016 voor de eerste 12 kalendermaanden een afwijkende normering, zowel voor de duur van de opdracht als voor het uurtarief.

Het recreatieschap Stichtse Groenlanden heeft geen eigen personeel in dienst en heeft dus geen topfunctionarissen. Het recreatieschap is deelnemer aan de gemeenschappelijke regeling Recreatie Midden-Nederland, die de uitvoeringsorganisatie van de recreatieschappen is. De diensten worden afgenomen van de eigen uitvoeringsorganisatie (verplichte winkelnering).

Leden, plaatsvervangende leden en secretaris van de plassenraad

Het hoogste uitvoeringsorgaan van het recreatieschap is het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur is gekozen uit de leden van het algemeen bestuur. Het individueel WNT maximum van de voorzitter bedraagt € 26.850, voor de overige leden bedraagt dit maximum € 17.900. Evenals in 2015 is er in 2016 geen dienstverband tussen de leden en plaatsvervangende leden van het recreatieschap Stichtse Groenlanden. De onderstaande personen zijn in 2016 lid of plaatsvervangend lid van het algemeen bestuur geweest. Een aantal van hen is tevens lid van het dagelijks bestuur. Aan deze lijst is toegevoegd de secretaris van het bestuur. De secretaris is in dienst bij Recreatie Midden-Nederland. De bestuursleden en de secretaris hebben zowel in 2015 als in 2016 geen beloning (brutosalaris), belastbare onkostenvergoeding, dan wel een beloning "betaalbaar op termijn" van het recreatieschap Stichtse Groenlanden ontvangen.

dhr. H. J. C. Geerdes	Voorzitter DB en AB
mw. M. C. T. Bakker-Smit	Vice-voorzitter DB en AB
dhr. J. A. N. Gadella	Bestuurslid DB en AB
mw. L. J. van Dort	Bestuurslid DB en AB
dhr. C.A. Geldof	Bestuurslid DB en AB
mw. M. H. Stolk	Bestuurslid DB en AB
mw. R.G. Westerlaken	Bestuurslid DB en AB
dhr. Veldhuijsen	Bestuurslid DB en AB
mw. A.M.A. Pennarts	Bestuurslid DB en AB
dhr. A. J. Ditewig	Bestuurslid AB
mw. J. C W. van Doorn-van Bijlevelt	Bestuurslid AB
dhr. G. J. Spelt	Bestuurslid AB
dhr. M. C. Stekelenburg	Bestuurslid AB
mw. H. Veneklaas	Bestuurslid AB
mw. L. van Hooijdonk	Bestuurslid AB
mw. Y. Koster	Bestuurslid AB
dhr. J.H. Lappee	Bestuurslid AB
mw. A. Dercksen	Bestuurslid AB
mw. A. E. Brommersma	Plv. bestuurslid AB

Ter identificatie
Ernst & Young Accountants LLP

mw. V. Smit	Plv. bestuurslid AB
mw. M. van Liere	Plv. bestuurslid AB
mw. H. S. de Groot	Plv. bestuurslid AB
dhr. J.R.C. van Everdingen	Plv. bestuurslid AB
dhr. P. W. M. Snoeren	Plv. bestuurslid AB
dhr. H. Adriani	Plv. bestuurslid AB
dhr. P. F. de Groene	Plv. bestuurslid AB
mw. G. J. A. N. Rijsterborgh-Plomp	Plv. bestuurslid AB
dhr. P. Jansen	Plv. bestuurslid AB
dhr. M. J. Schreurs	Plv. bestuurslid AB
dhr. V. J. H. Molkenboer	Plv. bestuurslid AB
dhr. V. G. M. van den berg	Plv. bestuurslid AB
dhr. J.J. Pel	Plv. bestuurslid AB

BIJLAGEN

Bijlage: Overzicht activa

Bijlage: Overzicht activa

Staat van aanschaffingswaarden, afschrijvingen en boekwaarden.

No.	Omschrijving	Aanschafwaarde 1-1-2016	Vermeerderingen 2016	Verminderingen 2016	Desinvesteringen 2016	Aanschafwaarde 31-12-2016	Afschrijvingen t/m 1-1-2016	Afschrijvingen 2016	Afschr. desinv. 2016	Totaal afschr. t/m 2016	Boekwaarde 1-1-2016	Boekwaarde 31-12-2016
Economisch												
B1	Grond water	€ 531.789	€ -	€ -	€ -	€ 531.789	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 531.789	€ 531.789
B2	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 2.198.252	€ 47.600	€ -	€ -	€ 2.245.852	€ 818.903	€ 120.871	€ -	€ 939.774	€ 1.379.349	€ 1.306.078
B3	Bedrijfsgebouwen	€ 945.424	€ 195.030	€ -	€ 47.599	€ 1.092.854	€ 636.455	€ 40.805	€ 47.599	€ 629.660	€ 308.969	€ 463.194
B4	Machines, apparaten en installaties	€ 407.056	€ -	€ -	€ -	€ 407.056	€ 224.990	€ 27.493	€ -	€ 252.483	€ 182.066	€ 154.573
B5	Woonruimtes	€ 10.543	€ -	€ -	€ -	€ 10.543	€ 10.168	€ 374	€ -	€ 10.543	€ 374	€ -
B6	Vervoermiddelen	€ 110.676	€ -	€ -	€ -	€ 110.676	€ 72.201	€ 6.844	€ -	€ 79.045	€ 38.475	€ 31.631
B7	Overige vaste activa	€ 1.184.692	€ 140.704	€ -	€ 26.670	€ 1.298.726	€ 878.563	€ 57.227	€ 26.670	€ 909.119	€ 306.130	€ 389.606
Totaal	Economisch	€ 5.388.431	€ 383.334	€ -	€ 74.270	€ 5.697.495	€ 2.641.279	€ 253.615	€ 74.270	€ 2.820.625	€ 2.747.151	€ 2.876.870
Maatschappelijk												
B11	Grond en water	€ 1.232.165	€ -	€ -	€ -	€ 1.232.165	€ 118.794	€ -	€ -	€ 118.794	€ 1.113.371	€ 1.113.371
B12	Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	€ 9.540.826	€ 332.204	€ -	€ 21.569	€ 9.851.461	€ 5.008.748	€ 521.291	€ 21.569	€ 5.508.470	€ 4.532.078	€ 4.342.991
B13	Beschoeving	€ -	€ 38.768	€ -	€ -	€ 38.768	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 38.768
B14	Routes	€ 383.611	€ 108.036	€ -	€ -	€ 491.647	€ 35.533	€ 38.361	€ -	€ 73.894	€ 348.078	€ 417.753
B15	Overige vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal	Maatschappelijk	€ 11.156.602	€ 479.009	€ -	€ 21.569	€ 11.614.042	€ 5.163.075	€ 559.652	€ 21.569	€ 5.701.158	€ 5.993.527	€ 5.912.884
Onderzoek en voorbereiding												
A	Onderzoek en voorbereiding	€ 255.479	€ 157.701	€ -	€ -	€ 413.180	€ 33.803	€ 49.064	€ -	€ 82.868	€ 221.676	€ 330.313
Generaal Totaal		€ 16.800.512	€ 1.020.044	€ -	€ 95.839	€ 17.724.717	€ 7.838.158	€ 862.331	€ 95.839	€ 8.604.650	€ 8.962.354	€ 9.120.087

Bijlage: Overzicht leningen

Nummer en naam van de geldgever		Oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot	Datum van besluit van Bestuur	Leningno bank	o, s of r	Jaar van de (laatste) aflossing en datum	Rentepercentage	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot per 01-01-2016	Bedrag van de Rente of het rentebestanddeel	Aflossing of het aflossingsbestanddeel	Restantbedrag van de geldlening of het voorschot per 31-12-2016
1		2	3	4	5	6	7	8	10	11	12
BNG	1994	€ 113.445	27-06-1994	82818	s	01-07-2019	4,99	€ 18.180	€ 794	€ 4.538	€ 13.643
BNG	1995	€ 294.957	07-06-1995	84748	s	20-12-2015	6,43	€ -	€ -	€ -	€ -
NWB (MVP)	1996	€ 79.412	27-06-1996	10014363	s	23-12-2016	6,22	€ 3.971	€ 241	€ 3.971	€ 0
BNG	1997	€ 90.756	01-03-1997	86432	s	25-03-2017	6,25	€ 9.076	€ 350	€ 4.538	€ 4.538
BNG	1997	€ 363.024	04-12-1997	87414	s	10-12-2017	5,85	€ 36.302	€ 2.062	€ 18.151	€ 18.151
BNG	1998	€ 245.041	12-03-1998	87920	s	16-03-2018	5,50	€ 36.756	€ 1.488	€ 12.252	€ 24.504
BNG	1998	€ 499.158	29-10-1998	89070	s	15-12-2018	4,70	€ 74.874	€ 3.467	€ 24.958	€ 49.916
BNG	1999	€ 226.890	10-12-1998	89329	s	06-01-2019	4,62	€ 45.378	€ 1.580	€ 11.345	€ 34.033
BNG	2000	€ 635.292	14-10-1999	90863	s	04-02-2021	5,90	€ 158.823	€ 7.668	€ 31.765	€ 127.058
BNG	2002	€ 720.000	14-02-2002	94307	s	18-02-2022	5,24	€ 252.000	€ 11.565	€ 36.000	€ 216.000
BNG	2002	€ 380.000	18-10-2002	96202	s	18-12-2017	4,65	€ 50.667	€ 2.313	€ 25.333	€ 25.333
BNG	2003	€ 1.000.000	19-12-2003	98612	s	19-12-2023	4,54	€ 400.000	€ 18.091	€ 50.000	€ 350.000
BNG	2004	€ 400.000	22-12-2004	99894	s	22-12-2019	4	€ 106.667	€ 4.243	€ 26.667	€ 80.000
UHVK	2010	€ 300.000	16-8-2010	-	s	16-8-2015	2,5	€ -	€ -	€ -	€ -
BNG	2013	€ 1.000.000	15-2-2013	40108181	s	15-02-38	3,35	€ 920.000	€ 29.536	€ 40.000	€ 880.000
Sub-totaal		€ 6.347.976						€ 2.112.693	€ 83.397	€ 289.516	€ 1.823.177
Garantstelling		€ 12.150						€ 12.150		€ -	€ 12.150
Totaal		€ 6.360.126						€ 2.124.843	€ 83.397	€ 289.516	€ 1.835.327